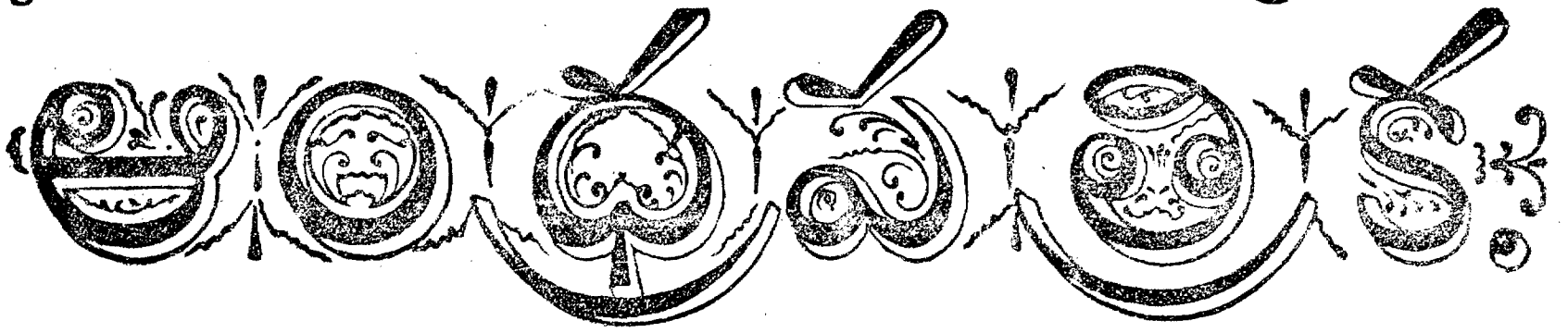

Registered No. M. 1118. చందా సం॥ 1-కి రూ. 24-0-0. ఏడి పత్రిక 1-కి 0-1-0.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 27-వ తేది గురువారము } సంచిక ౭౨
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ పంచమి } No 72

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
పన్ని ఏకముద్రా నొప్పులకు
సంజీవి వింటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తేక
109, ఫ్రేరీరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

అయిల్ మిల్లు యంత్రములు

సప్లయదారు:-
VOLKART
ENGINEERS
ఆర్మీనియన్ ఏజి, మద్రాసు
ప్రధాన శాలా బెజవాడలో కూడా కలదు.

నేషనల్ ఇండియన్
లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్
నూతనముగా ఏర్పరచుకొన్న రెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్క వివరములు
యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనును.
హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ దితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్స్ మెన్ పేపరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించుచున్నారు.
వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయును.
82-1 వి. కె. చెట్టి,
శ్రీకృతి మద్రాసు.
ఫోను నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150
చీఫ్ ఏజెంట్:-టి. వి. రాఘవయ్య,
వార్తనగర్ సర్కిళ్ళు, బెజవాడ.

సిల్కు ఖద్దరు

తేక శేష్ట సిల్కునుండియు వ్యాప్యమైనది. చౌకధర
లో పొందవచ్చు. ఉత్తమమైన బొమ్మగానియు అందమైన క
లక వస్త్రముగాను ఉన్నది.
7 నెలలము 27 లు. 1 యాజ్, 2 లోబ్బడి పరిమా
నము. ధర రు 6/2 బొమ్మయియు ఉన్నది. పూర్వముగల సో
య్య వాపసుచేయబడును. ఈ ఖద్దరులు ఇంగ్లీషులోనే వ్రా
యుదు.

Jagannath Chanan Ram,
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:-మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు
సందుక్యాలికోబైండు ఫెదర్ పైటు కాగితములు
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.
ధర రు 2 8
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జాబులు

గుడివాడ తాలూకా గ్రామాధికార్లు మహాసభ

ఈసభ 28-6-29 గుడివాడ భజనసభాజనుందిరమున మి. రా. శ్రీ వీరవనేని బసవయ్యచౌదరిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగబడి బెజవాడలో జరిగినది. 5-6-29 తేదీగల కృష్ణాయం డల గ్రామాధికార్లు మహాసభా తీర్మానములను ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. రాష్ట్రీయసంఘము డేర్పరచుటకు మండల సంఘమువారిని కోరిరి.

పిన్నమ్మనేని పుల్లయ్య,
ప్రెసిడెంటు.

శ్రీ శే. తటవర్తి రామబ్రహ్మంగారు (బుదరు)

బుదరు కావరమ్మలను, వైశ్యులను, వర్తకులను, గొప్ప ధనికులను, దానధర్మప్రియులను, బృందానపుర గోసంర త్తణసమితి ప్రెసిడెంటును అగు చు-రా-రా-శ్రీ తటవర్తి రామ బ్రహ్మంగారు యీ నెల 17 వ తేదీ సోమవారము సుభాగ్ని ము 2 ఘంటలకు, బుదరులో వాగ్దేవస్వామి మందిరములోని తెల్పుటకు చింతించుచున్నాము. వీరికి 54 సంవత్సరములు గలవు. ఆరోజున బట్టలకుకాణము లన్నియు, నూనెబడెను. జేలకొనిజనము ఆ కళేబరముచుట్టు నుండిరి. ఈయనభౌతిక శరీరమును చుంచి గంభీర చెక్కిలతో వీరి తండ్రి నీతన్నగారు ఏర్పరచిన బంగారమును అన్ని సంస్కారముచేసిరి. నాలుగు సంవత్సరములక్రిందట వీరి కొమారుడు నాగభూషణరావుగారి వివాహమునకు 50 కేలరూపాయలరకు న్యాయముచేసి, వీరిను, అన్నదానము, వైద్యదానములు, పండితులకు బహుమతులు, అనేక ధర్మములు మున్నగునవి జర్పి నందనీయులైరి. వీరు మహాదాతలు. హంసలదీవియందు చెరువునకును, విశ్వనాథపల్లి యందు సత్రమునకును సత్యనారాయణ దేవాలయమునకును మరొకన్ని ధర్మకార్యములకును చాలా ధనసహాయము చేసి కీర్తి గాంచిరి. కీర్తి శేఖరైన రామబ్రహ్మంగారి ఆత్మకు శాంతికల్ప గాక. వీరి కుటుంబమునకు, మా విచారకరమగు సంతాపమును వెల్లెజుచున్నాము.

మద్దుల వెంకటచిన్నరాజు.

ఏలూరు సభ

కళాప్రపూర్ణ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిలవారి
యస్తమయము

కళాప్రపూర్ణత్యాది సప్తవిరుదవిరాజితము, ఆంధ్రభాషాప్రపంచము నేలిన సమాట్ట, వేదము వెంకటరాయశాస్త్రిలు వారు దింగుతులై నందున ఏలూరు పురజనుల భేదమున, శ్రీ వారి యాత్మకు శాంతియు, తత్కుటుంబమునకు సానుతాపమును తెలుపుటకు ఈ 22-6-29 తేదీ సాయంకాలమున ఏలూరు హిందూయూవజనసంఘ భవనమున మహాసభ జరిగినది.

శ్రీ శే. శాస్త్రిగారి వాక్తరములోని ముఖ్యము శ్రీ నంబూరు తిరునారాయణస్వామి బి. ఏ. గారధ్యక్షత వహించిరి. ప్రథమమున శాస్త్రిగారి ఎడబాటును గూర్చి పద్యములు చదువబడెను. మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు, శాస్త్రిలవారి జీవితమున గల పరిణామాది దశావిశేషములను గూర్చి ప్రసంగించి తరువరి నందిరాజు చలపతిరావుగారు భాషావిషయమున శాస్త్రిగారి ఉదాగభావములను, గంభీరతను గూర్చి తెలిపిరి. కడపట మంచావర్ముల సీతారామశాస్త్రిగారు శ్రీవారి విశేషమును గూర్చి వగ పు డెలు పు చు స్వవిరచిత పద్యముల బాడిరి. ఆ సంతరము అధ్యక్షుడు ఉపసంహారమున, భాషాసాంఘిక సమద్యాయాడే శ్రీవారికి గల ఉదాగభావము, శాస్త్రిగారిని కాక కావ్యమున నిష్ణానమునకై భాషను బాధ్యులగు వాడెప్పుడో, శాస్త్రిగారిని కాక భాషలందును దుఃఖమును బాధులకు ప్రస్థానమును చేయవచ్చునని శ్రీవారి నిజాభిప్రాయములగు అధ్యక్షుడు రూఢి పడిరి.

శ్రీవారి యాత్మకు శాంతియు, తత్కుటుంబమునకు సమాధ్యాయమును గోరుచు తీర్మానము జరిగెను. సభ్యులు సత్కల్పముగ నిలిచి దినంగతులైన శాస్త్రిలవారి యెడ భక్తిని బ్రకటింపిరి. (తచ్ఛాత్రుడు.)

శ్రీవివేకానంద మధ్యమపాఠశాల
ప్రారంభోత్సవము-నారాయణపురం

ది 19-6-29 సంగ్రం తేదీన మధ్యాహ్నం గం 12-35 లకు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా నారాయణపురం గ్రామమున వివేకానంద మధ్యమపాఠశాలప్రారంభోత్సవము ఆదివైభవముగా జరిగినది.

శ్రీయుత చింతలపాటి బాపిరాజుగారు చిరంజీవియగు తమ పుత్రతత్వముతో పీటలపై కూర్చుని విప్రులయొక్క వేద మంత్రములతో సత్ప్రసాదనా కార్యము జరిపిరి. తరువాత యేలూరు కెనాల్ సెక్షన్ అఫీసరు శ్రీయుత చేపూరి రామలింగ రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

శ్రీయుతులు మంగిపూడి వెంకటశర్మగారు, కడియాల గోపాలం, శ్రీసాధ సుబ్బయ్య, నుండలనర్తి వెంకటచలపతిరావు, దామోజీపురపు వెంకటనరసింహారావు, గొడవర్తి రంగారావు అప్పసాని సత్యం, రేవణి కామయ్య, చోడే సుబ్బన్న గార్లు మొదలయినవారు శ్రీబాపిరాజుగారి సమన్వయమున క్లాఫీంచుచు చాట్టుపల్ల గ్రామవాసు లందరు వారికి తోడ్పడవలసిన ఆశ్చర్య కలను నిరూపించిరి. రామాను గ్రామనివాసు లగు శ్రీయుత రామిరెడ్డి రామయ్యగారు రు 400/లను, రామిరెడ్డి నారారెడ్డి గారు రు 500/లను పాఠశాలకు కట్టుచు నడిపించి విద్యాభిమానమును వెల్లడించిరి. మంగిళగిరిములతో వెంకట సమర్పణము లతో కార్యక్రమము ముగింపబడి వచ్చినవా రందరికి ఉపహారములు పంచిపెట్టిరి.

నుండలవర్తి వేంకటచలపతిరావు.

కమ్మవిద్యార్థి సంఘము-వివాహకట్నములు

ఈ దినన నుదాహరించినవారు వారివిడ్డల సోదరుల వివాహముల సమయములందు వారి నామధేయముల ఎదుట కనుపర్చిన విరాళములు వీరవిద్యార్థుల సహాయముకొరకు అవ్యాజ్యప్రేమతో జిసంగినారు.

వేరుకలపూడి గ్రామం

గోసులపాటి అంజయ్యగారు	రు. 4-0-0
నిమ్మగడ్డ రత్నయ్యగారు	2-0-0
మాకినేని పాపయ్యగారు	10-0-0
మాకినేని నాగయ్యగారు	2-0-0
వడ్డమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు-తెనాలి	2-0-0
వడ్డమూడి వెంకటరత్నంగారు మోపర	5-0-0
మాదల వెంకటసుబ్బయ్యగారు (సుమకొండ ఛోట్ల కృష్ణాజిల్లా) వనూలువరచి పంపినవి.	15-10-0

వెర?	రు. 40-10-0
లోగడ పత్రికలలో ప్రకటించిన బాపతు	77-0-0

117-10-0 వెర? నూటపదిహేడు రూపాయలపది అణాలలో కమ్మయ్యవరకర్తయైన మహారాజశ్రీ జంపాల సాంబయ్యచౌదరి. బి. ఎ. గారివద్ద రు. 88 రూపాయలును, నావద్ద రు 34-10-0 నిల్వయున్నవి.

వై విరాళము లిచ్చిన మహాశయులకును, కమ్మయ్యవకుడు ను ఉత్సాహపంతుడును ఉదాహరించుచున్నాను, మాదలవెంకట సుబ్బయ్యగారికిని, విద్యార్థిసంఘము తరపున కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను. కమ్మవిద్యార్థులందరును వెంకట సుబ్బయ్యగారి దారి ననుసరించిన మన వీరసోదరుల ఇక్కట్లు పెద్దల ప్రయత్నములేక మనమే బాపగలము. బాపందర విద్యార్థులు కార్యక్రమాలై విరాజిల్లునట్లు ప్రబోధము గలిగించగలందు లకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను.

చదలవాడ నాగభూషణరావు చౌదరి.

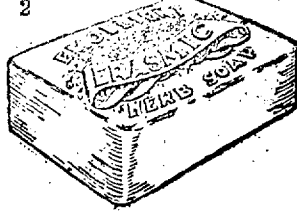
ఈసభ్యును వాడకొన్నచో సహజసౌందర్యముగల శ్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నభిక్రముగా బడయగలుగును. శ్రీలు సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యులక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును పుష్కలమును స్వేచ్ఛ తగుగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

వైన ఈసభ్యునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రములను శుభ్రముచుటచే గాక చర్మములోని బిచ్చులను పుష్పినిగూడ కలిగించును. యవ్వన సహజముగ సౌకుందర్యము పొకుండునది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని చాడుటచలప చర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సందరముగను యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Specialties

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జూన్ నెల 27-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మనుమ తొనాటిది ,, ప 42 కలది రు 18 0 0 18 8 0

నల్లూరిది ,, డిటో ,, 18 8 0 14 8 0

ధేలీ ,, డిటో ,, 15 8 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

మవ్వలు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి రు. 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

నెనలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 140 0 0 150 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

తేనెనెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

తేనెనెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు. 104 మిషకానూనె 98

అముదము బా 1-కి 98 0 0 100 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి 100 0 0 105 0 0

కూరపసుపు ,, 55 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి 91 0 0 94 0 0

దనియాలు ,, బా 1-కి 42 0 0 49 0 0

గుంటూరుపాయకట్ట నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50

బెల్లము బా 1-కి రు 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 26 0 0 26 4 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 88 0 0 84 0 0

చవరం ,, 27 0 0 84 0 0

రవుండు ,, 82 8 0 85 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూటె 18 7 15 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జామ్యర 10 పా ,, 11 0 0

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 7 8 0

నెం 40 రాడి ,, 10 1 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 4 12 8

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి రు 57 0 0 రు 60 0 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

సవరము 1-కి 18 11 6

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 250 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 282

8. రంగులు

ఆరిమేలు స్వీట్లరలాండు అలిజరయిక్ సింహంయూటె

సిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రు 1 10 0

,, 14 రకులు 1 10 0

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 9

,, 1 అందరు 1 8 0

నల్లలు పాన్లుసాగ్-జోలెట్ అనగా (బ్రిక్-రెడ్డు) 8 4 0

రాంగ్ 8 0 1 0 0

వర్ణ 4 0 1 2 0

బెంటుకలు త్వరగా

పెరుగుటకు మంచి ఉపాయము

మీ బెంటుకలు త్వరితముగా పెరిగి నిగనిగలాడుటకు ఉదయమున ప్రతిదినము ఈ వెన్స్ లైమ్స్ అందు స్నిస్ లిన్ ను సుయోగింపుడు ఈ వెన్స్ లైమ్స్ అందు స్నిస్ లిన్ మాత్రమే మీ బెంటుకలను త్వరితగా పెరుగుజ్జుగొనగల్గును. పట్టుకున్నవలె మృదుత్వమును గలిగించును. నేజీ ఏ కెమిస్టువద్ద నైనను సరే ఒకటి కొనుడు. దానికి ఎట్టినీలు అందుమీద ఈ వెన్స్ పేరుండునట్లు చూడుడు.

ఈ వెన్స్

సన్స్ లెజర్ అందు వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్ లండన్ లివర్ పూల్

EVANS' LIMES & GLYCERINE

లాల్లాడి స్వీయచరిత్ర

నాతండ్రి వేదాంతి యెట్లయ్యను ?

నాతండ్రి గారకు సం॥ జనవరి కలలో పుట్టెను.

గౌరవ సంవత్సరములో ఇంగ్లీషువారు పంజాబును వశపరచుకొనిరి. సల్తేజ్ వద్దీరమున మాయూరున్న ప్రదేశమున తయ్యు మొదటినుండియు పారిశ్రేణి నుండెను. అందులన వారి యాధీనమందున్న యొకపొరకబిళిలో ఇరువుకొనెను. ఇందు లో ప్రధానోపాధ్యాయుడుగానున్న మహమ్మదీయ మూలనీ తన మతము దత్తంతాభిమానముగలిగి తన నియమాములను తుచకప్పుడుండ నడచుచుండును. కేసలము తన ప్రేమప్రభావముననే ఆయనశిష్యులలో చాలమంది మహమ్మదీయులయిరి. మరికొందరు శాస్త్రప్రకారము మతము మార్చుకొనవచ్చును తీవ్రమంతయు మహమ్మదీయ సాంప్రదాయ కముగ నే గ డ పి రి. నా తండ్రి అట్టివారిలో నొకడు. ఆ య న కొన్నాళ్లు తన యూరిలోని మూలనీవద్దర చదువుకొని పిదప ఢిల్లీలోని నార్మల్ బిళిలో చేరి తన తరగతిలో అందరికన్న మిగులగ నుండుండెను. సంవత్సరాంతపు పరీక్షలో గూడ పంజాబుదేశములో కెల్ల మొదటివాడుగా నచ్చెను. లెక్కలలోను మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రములందును సంపూర్ణసాఫల్యము బొందెను. బ్రిటికీనన్నాళ్లు ఆయనమనస్సు విద్యావిషయ మనిన కొట్టుక లాడెడిది. నాచరిత్ర వ్రాసికొను నాటికి ఆయనకు డిప్లొమియేం డ్డుండును. జనవరి నెలలో పుట్టిననోజు పండుగ జరుగుచుండు ను. ఈ యాయులోను ఆయన రాత్రింబగళ్లు వదువుచు వ్రాయుచునే యుండును. ఉర్దూ, హిందీ, సరుముఖి, పారశీ భాష లలోని పుస్తకములు, పత్రికలు చదివి వేయుచుండును. కొత్త వేమియు చొరకనిదో చదివిన వే మి ర ల నువుచు. అన్ని విషయములకు సంబంధించిన పుస్తకములు చూచును. కాని అన్నిటికన్న మత, సాంకేతికవిషయములం చాయన కెంతో యభిమానము. మతవిషయక జ్ఞానమున కిది మితమేలేదు. హిందూ మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, జైన, బౌద్ధమతములందు ఆయన కంతులేని ప్రవేశముకలదు. కొంత యెన్నోసాములు చదివెను. ఇక ఉపనిషత్తులకు లెక్కలేదు. వివిధమతగ్రంథములను యెన్నోసాములు తిరుగవేసెను. ఆయనకు ముప్పది నలునదియేండ్లు ఎచ్చువరకును మహమ్మదీయ మతాభిమానము విపరీతముగానుండెను. నోజు నమాజుచేయుచు. పండుగ లం దుపవాసముండును. పంకితులతోడను మాత్స్య లోడ ను ఆ య న కెంతో పరిచయము. సయ్యత్ అహమద్ ఖాను తనమత సాంఘిక ప్రచార మారంభించినపుడు ఆయన వ్రాతలను చదివి ఆయన యనుచురు డయ్యెను. ఈకాలముందే హిందూమత మునకును ఆర్యసమాజమునకును బలవద్దొక్కోధ మేర్పడెను. బ్రహ్మసమాజపత్రికలలో హిందూ ఆర్యసమాజములకు వికటముగా వ్రాయుచుండెను. కాని నే నార్యసమాజములో జీరినపుడును ఆయన హిందూమతములోని మనకోత్కృష్ట గ్రంథములను జది పినపుడును ఒకవిధమున మార్పు భావములో యేర్పడెను. ఇప్పు టినుండి యనగా తీవ్రతాంతిమవళలో వేదాంతియై దానినే యనుసరించుచుండెను. అయినప్పటికిని ఆయనకు మహమ్మదీయ సాహిత్యమున గల యభిమానము గన్పంపునది కొనకడలేదు.

లాహారు కుట్ర కేసు

జూన్ 26 తొర్రుకున ప్రారంభమగును

లాహారు, జూన్ 25:—లాహారు బాంబుఫ్యాక్టరీ, సాంజుకు హత్య, ప్రభుత్వోద్యోగియును హత్య గావించుటకు కుట్రపన్నిన కేసులలో విచారణ కేపు జిల్లాకోర్టులో ప్రారంభ మగును. మాంటు గొమరీ స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటును శ్రీ కిషన్ గారు అధ్యక్షత నిహించెదరు. కేపు ప్రభుత్వమువారు చలాను ను చూపి నాల్ల మొదటి తొర్రుకునకు కేసు విచారణ ఆరీయుం చులననదని కోరెదరు. (అ. ప్రె.)

((శ్రీ కేసు తంతి))

సాంజుకు, చిన్నవీసింగు హత్యలైన తరువాత హంతకు లను పట్టుకొనుటకై తీవ్రప్రయత్నములను పోలీసులు చేయు చుండిరి. అనుచునము మీద పోలీసులు 30 మందిని పట్టుకొని రని తెలియుచున్నది. వీరు యింతవరకు పోలీసు వశమున నున్నారు. పోలీసులు చాల రిహండ్లు కోరియుండిరి. కేసు విచారణను నియోగింపబడిన శ్రీకిషన్ గారు యింకను రాలేదు. కేపు పోలీసులు చలాను చూపెదరు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కేసును మార్పును ఉత్తరు లివ్వరచ్చును. నెవమ్మకు సంబంధుటకు ముందు చెండునెలలు కేసువిచారణ జరుగనని తెలియుచున్నది. ముద్దాయిలు నూడు నెక్కునల ప్రకారము విచారింపబడుదురు. 30 మంది ముద్దాయిలలో 4 గురు అప్రూచు లైనారు. పోలీ సులు కేరకులను కనుగొనుటకై గంగాసింగు మైదానములో నంతిలును, పంజాబు సంయుక్తరాష్ట్రములు, నంగ, బీహారు, బరీస్సా రాష్ట్రములందు దర్శా పువేసినారు. భగత్ సింగు, దత్తుగూడ యీ కేసులో ముద్దాయిలుగా చేర్చబడినారు.

ముద్దాయిలందరు కళాశాలలలోను, పాశుకాలలోను చదువుకొను బాలురు. కొందరు 17, 18 ఏండ్లవారు మాడకలరు.

ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అందు వివింగు మిల్లు లిమిటెడ్, బెజవాడ

వాలంటరీ లిక్విడేషను

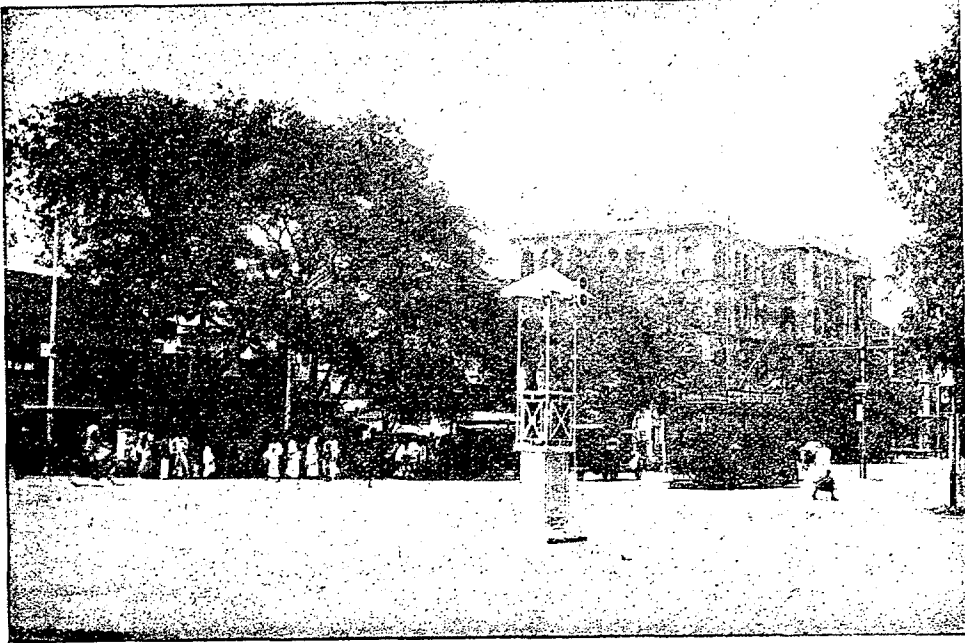
1929 వ సంవత్సరము 6 వ జూలై శనివారము 5 గంటలకు బెజవాడలో మెయిను కెనాలు రోడ్డు నందు ఉండు మిల్లు రిజిస్టరు ఆఫీసునందు నదరు కంపెని వాలంటరీ లిక్విడేషను నిమిత్తం వాటాదారులు అందరియొక్క అసాధారణ మీటింగు జరుగు నని యిందుమూలముగా తెలుపుచున్నారము.

(బోర్డు అనుమతిని)

రిజిస్టరు ఆఫీసు } జి. లక్ష్మణరావు,
బెజవాడ, } మేనేజింగు యేజంటు
14-6-1929. } అందు డైరెక్టరు,

NATHAN & Co., Cochin.

బండ్ల ప్రమాదముల నివారించుట

మదరాసులో బండ్ల ప్రమాదముల నివారించుటకు ముఖ్యమంత్రి స్థలములలో కేర్పాటు చేయబడిన పోలీసు కాపలాస్థానము. బ్రాడ్వే జంక్షను వద్ద లాకా తేజి యెదురుగా ఇది నిర్మింపబడెను. విద్యార్థులకి నలన వెలుగు దీపములు వెనుక ముందు గల్గి యొక్కుడు సదుపాయముగ నుండును. ఇట్టిది సెంట్రలు స్టేషను వద్ద ఇదిగత కొకటి నిర్మించి యుండిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.)

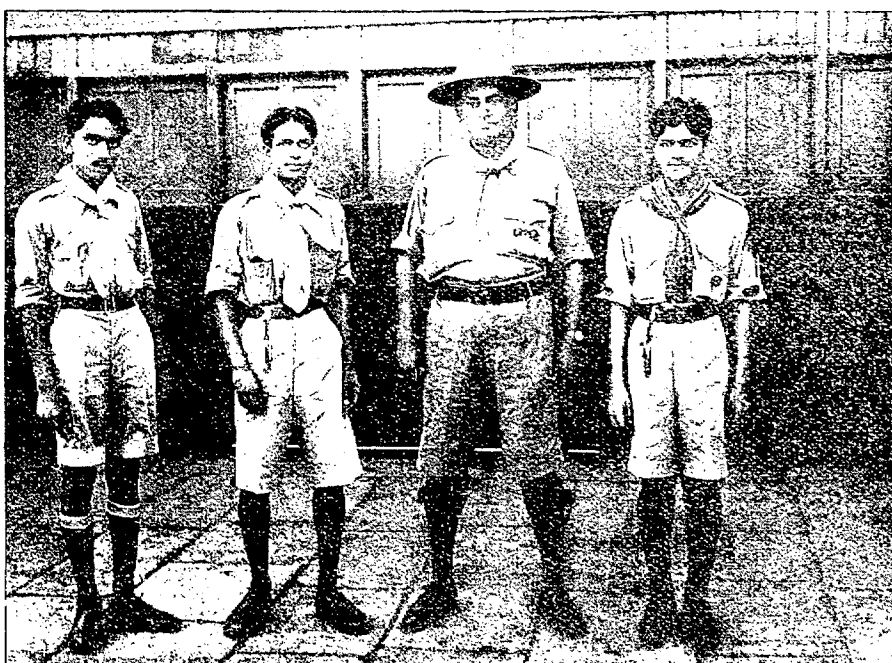
మదరాసు బాలభటులు

(పి. ఎన్. పి.)

ఇంగ్లాండులో జరుగు మహాసభకు మదరాసునుండి పోవుచున్న బాలభటుల సత్తనిధులు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు

ఇంగ్లాండులో జరుగు బాలభటుమహాసభకు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు. వీరు మదరాసుమీదుగ ఇంగ్లాండునకు బోయిరి. ఎవరునుండి. — (1) బి. ఎం. బేకయిగారు, (2) సత్యనందరాయగారు (బారిష్టరు, వశనాయకులు) (3) ఆర్. ప్రసాదుగారు, (4) ఎల్. నందకగయ్యగారు. (ప్రె. ఫో. లీ.)

సర్ పొన్నబలం రామనాథంగారు

సింహాశద్విపమున 50 ఏండ్లనుండి శాసనసభ్యులుగ నున్న భారతీయుడు. వీరి గౌరవార్థము శాసనసభ్యులు విందు గావించిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.)

శకుంతల పరంజిపీ కన్య

ఈవత్సరము కేంబ్రిడ్జి మేళమెరికలు ట్రిపాసు (గణిత శాస్త్రము) పట్టమును సాందిన భారతీయస్త్రీ ఇండియా కాన్ఫరెన్సు సభ్యులగు డా॥ ఆర్. పి. పరంజిపీగారి పుత్రురై.

పి. పి. ఎన్. శాస్త్రిగారు

వైసిడెన్సీకా తేజి ప్రాధానముగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.)

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ఆంధ్ర నాటక కళాపరిషత్

(స్వకీయ విలేఖరి)

రెండవ దినచర్య

తెనాలి, జూన్ 20:—సాయంకాలము తిరిగి సభ 4 గంటలకు ప్రమాణేశమైనది. నాటకాభినయమునుగూర్చి పలువురు చక్కని యుపన్యాసముల నిచ్చిరి.

శ్రీ బ్రహ్మధానుల మాణిక్యేశ్వరగారు చిన యజ్ఞన్నారాయణ శర్మగారు వింజమూరి వెంకట లక్ష్మీవరసింహంగారు బుర్రా శేషగిరిరావుగారు గోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావు మున్నగువారు సుపన్యాసముల గావించిరి. తరువాత డాక్టరు మాధవాచార్యులుగారి యుపన్యాసము నటకులు బిరుదులగూర్చి జరుగబడెను. అధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసముతో సభ పూర్తి గాబడెను. 8 గంటలకు మాటిని ప్రదర్శనము జరిగెను.

మూడవ దినచర్య

ఈ మూడు రోజులలో నీ దినమున హెచ్చుమందిసభ్యులు సభ నలంకరించిరి. పండిత గానాల రామమూర్తిగారుగూడ సభకు విచ్చేసిరి. మద్రాసునుండి దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు దయచేసిరి. సభ 8½ గంటలకు ప్రారంభింపబడెను. ప్రథమమున రామలింగకాశ్రీగారి చే ప్రార్థన గావించబడెను. తదుపరి శ్రీయుత దేశోద్ధారకులు సభాపిత మలంకరించి కర్పూరమాలలంకృతులై వారి యుపన్యాసమును ఆనర్గళభారలో ధురీవేగమున గావించిరి. నాటకప్రతివాదమున కాస్తదమైన నాటి విషయమును శ్రీలు-రంగస్థలము వారు కడు నేర్పరితనముతో శ్రోతల ముఖములనునటుల చెల్పిరి. వారి యుపన్యాస సారాంశ మిటు చెల్పెదను.

నర్తమానకాలమున నాటక ప్రపంచమున కొంత యల జడి జనించినది. అది శ్రీలు-రంగస్థలని గూర్చిన విషయము. ఈ విషయమున ధైర్యముతో శ్రీయుత బల్లారి రాఘవాచార్యులుగారు ముందంజ వేసిరి. ఇది సర్వమా, అధర్మమాయని మన వారు తర్జనభర్జన జేయుచున్నాము. శ్రీలు శ్రీమహాధారణ జేయవలెనని భగవాచార్యులే జెప్పియున్నారు. శృతిస్మృతులకు ఎవరిష్టముచొప్పున వారు నర్తముల జెప్పుచున్నారు. నాటక రచన, అభినయము లేలిన వెనుకగా! అవి ఎవ రభినయింప వలయునది దేలవలసినది. చిత్రకారు డత్తులైయున్న చిత్రమును వ్రాయును. కాస్త్రజ్ఞున బుకేనికుండనిది ఆచిత్రపు శోభాయ మానముగా నుండదు. కళలోని కళాభివేషము దేశమునందు వ్యాపింప వలెను. కళాభివృద్ధి గానిది దేశ మభివృద్ధి గాదు. మనుష్యు డతితుడు కావలెనని నుండరకళల సభ్యసించవలెను. ఏదయిన పనిగావలెనంటే సుశిక్ష సాంధ్యవలెను. దానికి తగిన సామర్థ్యముతనియొద్ద నుండవలెను. లేకపోయిన అతను ఆధునిక విద్యాభ్యాసమువలె చెడును. నర్తమానకాలమున మనము జేయవలసిన దేమన ఆంగ్లం కన్నీటియందును అభివేషముండ వలెను. మనకు తగినటుల యాకళ అభివృద్ధి కాలేదు. నాటక కళకు పూర్వము గౌరవ ముండెడిదికాదు. ఇప్పుడిప్పుడే కొంచెము గౌరవంతమగుచున్నది. నాచిన్నతనమున నాటకము జూడ బోయినను మాతంకిగారు నన్ను దండించెడివారు. మనము మన సాంప్రదాయాచారమున కతితముగా నడచుచున్నారము. రాజమహేంద్రవరములోని చిత్రకళ వారు మాతన ఫక్కి త్రొక్కుచున్నారు. మనము పురాణ నాటకముల నాడుచున్నాము. కొన్ని సమయములందు మనము మన ఆదర్శముల భగ్నము జేయుచున్నాము. మన ఆంగ్రిత్యము కావలెనంటే సక్రమమైన నాటకరచనగావలె. మన మభివృద్ధి గావలెనంటే నవీన సృష్టికి మనము యిష్టపడవలెను. నవీన భావములను సృష్టించవలసిన యవసరముగలదు. భావవికాసము లేనిది నిత్యజీవనము సుఖప్రదముగ నుండదు. ఆతీరున నాటకరంగములు, కళాభివృద్ధియు గావలెను. శ్రీలు ఏతీరున పాల్గొనవలెనో పురుషు లేతీరున మెలంగవలెనో మనము దెలిసికొనవలెను. మన మన్ని విషయములలోను పరాధీనులముగానే యున్నాము. ఈ విషయమునగూడ మనము పూర్వాచారపరాయణులమై యుండుట సమంజసముగాదు. శ్రీలు యాందోళన పూర్తిగా సాగుచున్నది. ఇరువది సంవత్సరములనుండి శ్రీలు సప్రజిష్టు ఆందోళనజేసి విజయమైరి. అట్టి యాందోళనలేకయే మనదేశములో శ్రీలుకు రాజకీయముగా లాభించినది. శ్రీలోక మీ తీరున యభివృద్ధినిందుచున్నది. ఒకచోట శ్రీలు జేసిన యాందోళన యితరచోటులందున్న శ్రీలుకు సహాయభూతమయ్యెను.

వారి సహాయము కళాభివృద్ధియందున కెటుల సహాయమయ్యెనో గమనింపవలసియున్నది.

నాటక వేషము అస్వాభావికముజేయుట సమంజసము గాదు. స్వభావికముగా శ్రీలయందు రాజసము, సాత్వికము గాన్పించును. పురుషులందు స్వాభావికముగా వేరుగుణములుండును. అవయవాభివృద్ధిలో తప్ప శ్రీలు పురుషుని కేగుణమునందును తీసిపోరు. ఈ కళయందు తారీ మిన్ సారి ప్రతిభ గాంచిరి. వారికి యెంతో గౌరవము గలదు. వారి గౌరవము మన ప్రవర్తనలో నున్నది. పూర్వమునుండి సంగీతాభినయములకు ఒక సంఘముండెను. ఇప్పుడది విడిచిపెట్టబడి క్రమక్రమముగా వేశ్యలు దేవదాసీలు వారివృత్తుల విస్తరించుచున్నారు.

రసోదయముజేయు కళను వృద్ధిజేయవలెను. భావాభివృద్ధి కావలెనంటే మన యుపయోగమున కైకళ ఎవరెవరి కాకళయందభినివేశముగలదో వారిని ప్రవేశపెట్టవలెను. సులోచన మున్నగు విఖ్యాతనటులు నృత్యమునం దవయవవిస్ఫురణము గలదని చెప్పిరి. సంగీతసాహిత్యములు దేవత్య మొసగును. శ్రీలు నాటకరంగముపై కిప్పుడిప్పుడే వచ్చుచున్నారు. వారిని మనము నిరుత్సాహులజేయుట మంచిదిగాదు. వారి యుపన్యాస మంతటో ముగిసెను.

తరువాత వారినిగూర్చి స్వాగతపద్యములు శ్రీ బ్రహ్మధానుల మాణిక్యేశ్వరగారు శ్రీ మనారన్ గోవిందరావుగారి తరపున జదిపిరి.

ప్రథమమున చివుకుల అప్పయ్యకాశ్రీగారు శ్రీలు-నాటకరంగములను వ్యాసమును జదిపిరి. వారందు శ్రీలు నాటకరంగమున ప్రవేశపెట్టబడదని చెప్పి, చాల శ్లోకముల నుదహరించిరి. పాశ్చాత్యులుగూడ శ్రీలు కట్టిస్వతంత్రమిచ్చినందులకు వగచినటుల ఉదాహరణముల జూపిరి. తదుపరి తెనాలి రేంజి డిప్యూటీ యొకపెక్టరుగారు సర్వభంగిగారు శ్రీలు రంగప్రవేశము జేయవచ్చుననియే నుసన్యసింపిరి. తదుపరి డాక్టరు శర్మానందగారు రసము, రసోదయము, 'రసానైభావః' పీటినిగూర్చి వ్యావృత్తముగ నుపన్యసింపిరి.

నుడిపాటి వెంకటవలంగారు కృత్రిమనీతులు నటించుటకంటె పూర్తిగా చెడిపోనిచ్చుటయే మంచిదనిరి. వారుగూడ చివరకు శ్రీలు రంగస్థలని ప్రవేశించుట యిష్టమేగాని చూచువారలలోగూడ గొప్పవరసరస రావలెనని గోరిరి.

బుర్రా శేషగిరిరావుగారు పాశ్చాత్యుల రంగస్థలగూర్చి యు, మన రంగస్థలి విషయమును గూర్చియు దెల్పి శ్రీలు రంగస్థలి ప్రవేశమును బలపరిచెను. నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు వి. వెంకటరావుగారు గూడ యీ యుద్ధమును బలపరిచిరి. తదుపరి బసవరాజు సుబ్బరావుగారు, మల్లాది విశ్వనాథ శర్మగారు ముప్పటించి, ఈ ప్రాద్దంతయు యీ విషయమై తీవ్రోపన్యాసములు జేయుటచే సభయంతయు నుత్సాహకరముగ నుండెను. సభ 12 గంటలకు ముగిసెను. సభాంతిమున శ్రీపంతులుగారు 'రసానైభావః' అనుదానినిగూర్చి విపులముగ చెల్పి, శ్రీగోవిందరావుగూర్చి నిటుల చెల్పిరి.

నాటక ప్రపంచమునకు శ్రీమనారన్ గోవిందరావుగారు మార్గదర్శకులు. శ్రీలు నాటకరంగమును దీసికొని రావచ్చునాయను ప్రశ్ని బదులు దేశముపై శ్రీగోవిందరావుగారు కిక్కితులైన శ్రీలు రంగస్థలికి రప్పించిరి. వారి శ్రీలందరు సుసారిణులు. కుటుంబములతో వారు దేశ పర్యటన మొనర్చుచున్నారు. వారెంతయో కళాపాసకులుగానిది, ఒక్కరే, ధనమును వ్యయపరచి యింత పరివత్తును సుమగ్నగు. నాటకకళాపరివత్ యిదియే ప్రథమమున సమాజేశమైనది. వచ్చినవారికి వారు వారి మేనేజరుగారును, కడు ఉత్సాహపంతులును అగు శ్రీ కొత్తపల్లి లక్ష్మయ్యగారును నాటక ప్రపంచమునకు కృతజ్ఞులు.

శ్రీ దేశోద్ధారకులు సభను ముగించుచు జ్ఞానేంద్రియముల ద్వారా రసగ్రహణము చేయవలెను. ప్రపంచములో శుద్ధసత్యముగాని శుద్ధ చెడుగు గాని లేదు. వాటి విశ్రేణుము మనము జూతుము. ప్రపంచమే మిశ్రమ. శ్రేయస్సు కవినంకల్పములో నున్నది. శ్రీలు నాటకరంగస్థలముపై నుండుట కనువగు విధమున నాయన నాటకవిరచనకు గడంగవలెను. శ్రేయస్సు చూచువారలలో లేదు. రంగస్థలిపైకి వచ్చిన శ్రీలు చెడనందురు. అది లాభము లేదు. వారలకు స్వేచ్ఛనొసగి మనమా విషయమును జూడవలెను. ప్రభుత్వములో యిన్ని నాటము లెందుకు వ్రాయబడవలెనంటారు. నాటకము లెన్నియొనను వ్రాయబడవచ్చును. ఎవరో కొందరే ఎందుకు వ్రాయవలెను. ఎట్టివిగా

నుండినను భయములేదు. మంచిచే నిలచును గాని చెడుచే నిలవవు. అంతలో సభ ముగిసెను.

సాయంకాలపు సభ

తిరిగి సభ సాయంకాలము 4½ గంటలకు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుల ఛాయాపటము దీయబడెను. ఈ సాయంకాల మంతయు తీర్మానములతో సరిపోయెను. ప్రథమమున మాత్రము తిరుపతివాస్తవ్యులగు పాతాళభేరి నుబ్రహ్మశ్రీ కవిగారు ఘోషముగ నుపన్యసింపిరి. తదుపరి సమదర్శనీ ప్రతికాసంపాదకులును, మహావక్తరులు అగు పండిత గానాల రామమూర్తిగారు ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల జూబ్లీనిగూర్చి గంభీరోపన్యాసముజేసిరి. దానిని శ్రీ కోన వెంకట్రాయశర్మగారు బలపరిచిరి.

తీర్మానములు

తరువాత యీ క్రిందితీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించబడెను.

1. ఆంధ్రనాటక కళాభివృద్ధి కాంగ్రెసత్రిక లానర్చుచున్న సాయము నెంతయు ప్రశంసించుచు, ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలకు సన్మాన మొనర్చుటకు చేయబడుచున్న ప్రయత్నముల నీసభ వారు అభినందించు చున్నారు.
2. సర్వకళాకావీరుడును, మాతృదేశ సేవకుడును, వీరాల పేరాల నాయకుడును, తన జీవితమునందే నాట్యకళయొక్క సర్వలక్షణములను ప్రకటించిన ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి అకాలమరణమునకు కలిగిన దేశోద్ధానగ్రామ్యమునకు ఈనాట్యకళాపరివత్తువారు ఎంతయు చింతించుచు శ్రీ నటరాజును వారి ఆత్మకు శాంతిచేమార్చు గాకయని ప్రార్థించుచున్నారు.

3. ఆంధ్రనాట్యకళాపరివత్తు సభ్యులుగా నున్న 40 మందితోను వలసిన యితరులు జేర్చుకొనవచ్చు నను ఆధికారముతో ఏర్పాటు చేయబడినది.

4. ఈసంవత్సరమునకు చట్టి చినపూర్ణయ్య పంతులుగారు రధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈక్రిందివారు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

1. భమిడిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు.
2. నెల్లూరు నాగరాజు రావుగారు.
3. కొత్తపల్లి లక్ష్మయ్యగారు
4. మల్లాది వెంకట విశ్వనాథ శర్మగారు
5. ఆంధ్రరంగభూమి యనుపేర నొక మాసపత్రికను స్థాపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

సంపాదకులు—

1. భమిడిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు
2. చట్టి చినపూర్ణయ్య పంతులుగారు
3. నెల్లూరు నాగరాజురావుగారు
4. కాళ్లమారి గోపాలరావుగారు
5. శ్రీమహాపాధ్యాయ ఆంకట వెంకటరాయ సాంఖ్యయన శర్మగారు

6. త్రిపురారిభాట్ల వీరరాఘవ స్వామిగారు

7. కవిరాజు మల్లాది వెంకట విశ్వనాథ శర్మగారు.

8. నాట్య కళాపరివత్తు రాబోవు సంవత్సరము కాకినాడకు మ. రా. శ్రీ వింజమూరి లక్ష్మీ నరసింహ రాయ కవిగారిచే నాహ్వయింపబడి పరివత్ వారిచే సంగీకరింపబడినది.

7. తెనాలియందు నాటకకళాపరివత్తును స్థాపించి నాటకకళకు మహాపకారము జేసినటువంటిన్ని శ్రీ కారదా మనోవిసోదినీనాటకసభాధిపతులైనటువంటిన్ని మ. రా. శ్రీ వనారస గోవిందరావుగారికి యీ సభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములర్పించుచున్నారు.

8. సభానిర్వహణమున మిక్కిలి తోడ్పడి సభను జయశీలముగా జేసిన శ్రీయుతులు కవిరాజు మల్లాది వెంకటవిశ్వనాథ శర్మగారికిని, కొత్తపల్లి లక్ష్మయ్యగారికిని వందనము లర్పించడమైనది.

9. ఈ క్రిందివారు నాట్యకళాపరివత్తును మూడుసంవత్సరములు నాటకకళాపరివత్తును స్థాయిసంఘ సభ్యులుగా నుండి తత్కార్యముల నెఱవేర్చుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు

1. ఆంకట వెంకటరాయ సాంఖ్యయనశర్మ
2. బుట్టా శేషగిరిరావు పంతులు
3. భమిడిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణ శర్మ
4. చక్కలంక అచ్చుతరావు పంతులుగారు
5. మల్లాది వెంకట విశ్వనాథశర్మ
6. నెల్లూరు నాగరాజురావు
7. లంకా కృష్ణమూర్తి
8. ముప్పిడి జగ్గరాజు
9. కాళ్లమారి గోపాలరావు
10. కోన వెంకటరాయశర్మ
11. వి. వెంకటరావు
12. తల్లా వడ్డుల శివశంకరశాస్త్రి
13. దేవులపల్లి కృష్ణరాస్త్రి
14. మంగి

యువకోద్యమముయొక్క

ఆదర్శములు

శ్రీయుత మద్దూరు అన్నపూర్ణయ్యగారి
యువన్యాసము

మొన్న సాయంత్రాలమున (25-6-29) మణి అయ్యగారు హాలునందు ముద్రాగు యువజనసమితి యాజమాన్యమున జరిగిన సభలో శ్రీయుత మద్దూరు అన్నపూర్ణయ్యగారు "యువకోద్యమముయొక్క ఆదర్శములు" గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి.

సభ కార్యక్రమ పరిపాలన శ్రీమతి డా॥ ముత్తలక్ష్మిరెడ్డిగారు ప్రారంభమున మాటలాడుచు యువకోద్యమ మనగా త్యాగముతో గూడిన సేవ యనియు, అట్టిసేవకొరకు ప్రజలెల్లయనిపుడు యువకులమీదనే యాధారపడి యున్నారనియు, నుడివెరి.

పిమ్మట అన్నపూర్ణయ్యగారు తమ యువన్యాసమును ప్రారంభించుచు యువజనసమితియెందుట మనస్థానమునకు తమ కవకాశ మొసగిన సభ్యులకు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నిట్లు పన్నుచిరి:-

మద్రాసు యువజనసమితి నిర్వహించుచున్న కార్య విధానమును నేను కనిపెట్టిన తరువాత, వారికి నే నేమయినను బోధించుటకంటె వారినుండి నేను నేర్చుకొనవలసినవిషయములే అధికముగా నున్నవని నాకు తోచుచున్నది. అయినను, మన ప్రాంతములందును, భారతదేశముందును, సామాన్యముగా ప్రవరించుచుండుంతలను నడచుచున్న యువకోద్యమము గూర్చి నేను కొద్దిగా మాటలాడవలసివెను. భారతదేశము చాలకాలమునుండి పరాదీనత్వములో నున్నదనియు, దానిని తొలగించుకొనుట కిప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నదనియు మీరెల్లరు నెరిగియే యున్నారు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుమార్గము లనేకములున్నవి. వేరువేరు మార్గములను చేపట్టుచున్న పార్టీలుగూడ అనేకములున్నవి. అన్నిటికంటె ముందంజవేయుచున్న పక్షమునకే నేను చెందియున్నను మన రాజకీయనాయకులలో కొందరు ముఖ్యులు సాంఘికసంస్కారమున కడ్డుగా నిలిచియుండుట యున్నామన నానుభవముగూర్తలతో ముఖ్యులు కొందరు మన రాజకీయ విమోచనమునకు అడ్డుగా నిలిచియుండుటయును మన దేశముయొక్క ప్రస్తుత దురవస్థ యయి యున్నది. కాబట్టి యువకోద్యమము దేశ సేవకు పూనుకొన్న నే గాని యీ దేశమునకు ముక్తి చేపూరుట యెన్నటికిని సాధ్యపడదు.

పూడి రామలింగశాస్త్రి 15 డి. గోవిందరాజులు 16 శ్రీ త్రై పల్లి లక్ష్మయ్య 17 వనారస గోవిందరావు 18 చక్రావర్థముల మాణిక్యరెడ్డి 19 నాట్యార్య చట్టి చినపూర్ణయ్య 20 పంగ నామల రామచంద్రరావు 21 త్రిపురారెడ్డి పీఠరాఘవస్వామి 22 బి. టి. రాఘవాచారి 23 చెఱువు సుబ్రహ్మణ్యము 24 పిల్ల లుట్టి సుందరరామయ్య 25 సానం నరసింహారావు 26 కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు 27 గొల్ల పూడి శ్రీరామశాస్త్రి 28 నందిరాజు చలపతిరావు 29 పెద్దిబాల్ల వేంకటలవలిరావు 29 డాక్టరు గోవిందరాజుల సుబ్బారావు 31 వింజయారి లక్ష్మీ నరసింహారావు 32 అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు.

తరువాత సభ పూర్తయియ్యెను. శ్రీ కవిరాజు మల్లాది వెంకట విశ్వనాథశర్మగారు అధ్యక్షులకు నందనము లొనర్చిరి. శ్రీ గోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావుగారు నచ్చినవారితరపున సమస్తసభాకార్యములు జేసినందులకు శ్రీ గోవిందరాయనాట్య మండలివారికి నందనశతము లర్పించిరి. రాత్రి తిరిగి నాటక ప్రదర్శనము లుండెను. మూడు రాత్రులలోను నాటకములనుండి సుప్రసిద్ధనటులగు వెంకోబరావుగారు, బసవరాజు సుబ్బారావుగారు, గురభి నాట్యుండులివారు పులిపాక వెంకటేశ్వర్లుగారు, గోవిందరాజుల సుబ్బారావు, మాస్టరు ఆంజిగార్లు, సానం నరసింహారావుగారు శ్రీ ముప్పిడి జగ్గరాజుగారు పిల్లలమట్టి సుందరరామయ్యగారు మున్నగువారు ప్రదర్శించి పరిమత్తును సంతోష సాగరములో ముంచిరి.

శ్రీ గోవిందరావుగారు, వారి మిత్రులు లక్ష్మయ్యగారు వారి మండలిలోని వారందరు ప్రతినిధులకు చక్కని భోజనములను నొసర్చిరి. వేళకు ప్రదర్శన పేతమైన భోజనము యితరభోజక ర్థములు నొసగి దేశమునుండివచ్చిన ప్రతినిధుల మన్ననలహాంబి అందరికి నంద్యులైరి. సభ చాల జయప్రదముగ జరిగెను. ముందు కీపరిమత్ కాకినాడ కావ్యనింపబడెను.

జాతీయ పతాకోత్సవము

ఈ నెల ఆదివారము 30 వ తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు సరిగ్గా ఎల్లరు జరుగ ప్రార్థన

సూ. సంజీవ నాయణం.

మన సంఘము సంస్కరింపబడువరకును, మన రాజకీయసంస్కారము వేచియుండజాలదని నమ్మువారిలో నే నొకడను. మన దేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము చేపూరువరకును మన సాంఘికసంస్కారము వేచియుండజాలదని కూడ నేను నమ్ముచున్నాను. కాబట్టి, ఒక దానికి ముందరికొకటి పెట్టుటనలన మన నాయకులు వనలను తప్పుత్రోవను తెట్టుచున్నారనియే నేను నమ్ముచున్నాను.

మనదేశముయొక్క ప్రస్తుత రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, నీతిగతలను మన మొకసారి విచారించినచో, మనదేశముం దిప్పుడు రాజకీయముగను, సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను, పూర్తి యగు మార్పు అత్యవసర మయియున్నదని మన మెప్పుకొనక తప్పదు. గత కొలదిమాసములనుండియు, యువకోద్యమము మన జాతీయ జీవితములో నెక్కువ ప్రాముఖ్యము నహించియున్నది. యువకోద్యమముయొక్క భావ్యభివృద్ధి యంతయు తనయందే గలదు. జగ్గనీ, బరీగ్, చినా మున్నగు నితర దేశములయొక్క చరిత్రను మనము గమనించినచో, ఈదేశములన్నియును తమ యువకుల స్వప్రయత్నములవలననే ముందుకు రాగలిగి యున్నవని మనకు స్పష్టపడగలదు.

యువకోద్యమము త్యాగశక్తివీధినే ముఖ్యముగా ఆశా రపడవలెను. పరాధీనత్వమును తొలగించుకొనగలిగిన దేశము లన్నియును తమ యువకులయొక్క త్యాగమువలననే ముక్తిముగా నాధారపడియుండెను. ఈ విషయమున భారతదేశ చరిత్రను యితరదేశములచరిత్రను భేద మెంతమాత్ర ముండ జాలదు. యువకోద్యమ మునది మన దేశము లో రెండు మూడేండ్లముండి మాత్రమే నాడుకపడవయి యున్నను, మన దేశము యంతయు మన దేశమున గాంచగలిగిన రాజకీయ భివృద్ధి యును, యితరవిధములను నభివృద్ధియును, ముఖ్యముగా మనయువకులు జూపిన యత్నశక్తి వల్లనే సాధ్యపడినది. అసహాయోద్యమనాయకుడు ముసలివాడే యైనను, యువకోద్యమ మంతయు నాతనియందొంకను గాన్పించుచునేయున్నది. యువకులే తనయుద్యమమున కంతకు మూలాధారమై యుండగలరను విశ్వాస మతనికి ప్రాతిగానున్నందుననే, తన వాగ్దత్తము "యంగ్లండ్‌యా" అని పేరుపెట్టినాడు. తిలకులోకమాన్యుడు కాతేజ విడిచిన పిమ్మట మహారాష్ట్ర యువకులతోగలసి తన కార్యములన్నిటియందును యువకోద్యమము నే ఆధారముగా చేసియుండెను. మహారాష్ట్రయందును, నంగరాష్ట్రయందును, యువకులనేకులు మాతృసేవకొరకే తమ స్వస్థమును ధారపోసిరి. వారనుసరించిన మార్గములను మనము సమైక్యంపవచ్చుక, లేక సమైక్యంపవచ్చును. కాని, నారందరును మహాధర్మపూరితులును ఉత్సాహపూరితులును అయియుండిరి. కాబట్టి, యీ దేశములోగూడ ప్రతియుద్యమమునకును యువకోద్యమమే మూలధారమగుచున్నదను విషయమును మీరు ముఖ్యముగా గ్రహింపవలెను.

ఇంతకు పూర్వము యేదోయొక యువజనసమితి అచ్చటచ్చట కొద్ది స్థలములలో మాత్రమే యుండెను. కాని ప్రస్తుతము అఖిల భారత యువజనసమితి యొకటి యేర్పడియున్నది. ప్రథమ యువజన మహాసభ మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ జరిగిన కాలములో సమావేశమయ్యెను. రెండవ యువజన మహాసభ కలకత్తాలో సమావేశమయినది. యువకులు ఉత్సాహ తరంగములు మిన్ను ముట్టుట, గత కలకత్తా సమావేశములో వీక్షింపగలిగితిమి. అఖిల భారత జాతీయ మహాసభకుంటె అఖిల భారత యువజన మహాసభయే ప్రజల దృష్టి నధికముగా నాకర్షించెను. ఈ సభలో గావించబడిన తీర్మాన మింకను కార్యరూపమున తెట్టబడకున్నను, నిజముగా కార్యోత్సాహము ప్రత్యక్షమగుచున్నది. కార్యక్రమములో నొక ముఖ్యాంశము. మేవెల 10 వ తేదీ భారత స్వాతంత్ర్య ప్రథమ యుద్ధదినముగా, భారతదేశముం దంతటను జరుపబడినది. నీహాయిల తిరుగుబాటు మన దేశ స్త్రీచరిత్రకారులచే విలువ బడుచుండిన యీ మహాసంగ్రామమునకు భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధమని పేరుపెట్టు సాహసించినందుకు దేవనారాయణ

వాండేగారికొక సంవత్సర కఠింజైలు శిక్ష విధించబడినది. కొట్టియా యుత్సవము జరుగబడుటయం దెంతో ప్రాముఖ్యమున్నది. అఖిలభారత యువజనసభ విశేష కార్యమేమి యును నిర్వహింపకున్నను మన యువకులు కార్యకర్తత్వమును పెంపొంది జేయగలిగినది.

యువజనసమితి నిజముగా కార్యరీతియన్నియు గడంగ నలెను కేవలము వినాశకరమగు కార్యక్రమముగాక, నిర్మాణముతో గూడిన కార్యక్రమమును చేపట్టునలెను. యువకోద్యమమునందు సాంఘికవిధేయత కంటెమాత్రము తావుండరాదను. మనయువకులట్టి విధేయతలకు తావునకు యితర యుద్యమములవలెనే తమ యుద్యమముగూడ నశింపగలదు. పెద్ద పెద్ద నాయకులు కొందరు పెద్దనాటల నాడుచుందురు. కాని వారి పొట్టినిప్పిజూచినచో సాంఘికపక్షపాతము వారియందు ప్రత్యక్షము కాగలదు. యువకులు ఆత్మనిశ్చయము నభివృద్ధిపెట్టి గావించుకొనవలెను. ముఖ్యముగాతమలందు రాజీపడకుండ జాగ్రత్తగానుండవలెను.

స్వదేశీ, స్త్రీసంఘోద్ధరణము, శరీరవ్యాయామము, యీ మూడు విషయములకు యువజనసమితి కార్యక్రమములో ముఖ్యముగా చేర్చబడాలెను. యువకులు గ్రామములందు నిర్వహణనిష్ఠ ప్రచారముగూడ సంపదవచ్చును.

అన్నపూర్ణయ్యగారు తమ యువన్యాసము ముగించిన పిమ్మట, అభ్యుదయ అంతోపన్యాసము గావించుచు అన్నపూర్ణయ్యగారి ముఖ్యప్రాముఖ్యుల చాలవరకు సమరించిరి.

పిమ్మట సంజీవము లర్చింపబడుటతో సభ ముగిసెను.

బందరు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ

ది 13-6-29 ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము ప్రకారము ఈ నెల 30 వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటలకు బందరు టౌనుహాలులో బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది గాన పట్టణ కాంగ్రెసుసభ్యులందరు ఇదియే నోటి సుగా భావించి తప్పక దయచేయవలయును.

మదరాసు } కా. నాగేశ్వరరావు
26-6-29 }

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

ది 13-6-1929 తేదీన బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘసభాతీర్మానము ననుసరించి యిదివరకు బందరు పట్టణమునందు జరుపబడిన కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క యెన్నికలు రద్దుపడుచుబడినవి గనుక తిరిగి 30 జూన్ 1929 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బందరు పురభవనమునందు ఉభయ సంఘముల సభ్యులన జేర్చి పట్టణకాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల యెన్నికలును బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునుండి తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసునకు యెన్నికలనులన 5 గురు సభ్యుల యెన్నికలునుగూడ, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్య చర్య శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుసంతక లు గారు జరిపెదరు గనుక, యిదివర 1929 సంవత్సరమునకు గాను కాంగ్రెసు సంఘపు చందా యిచ్చిన బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులందరును విచ్చేయగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాడను.

బందరు } అగ్నిహోత్రం విజయసారథిచార
25-6-29 } కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి

SIMPSON & Co., Ltd.,
MADRAS, OOTACAMUND & TRICHINOPOLY

మీరటు కుట్ర కేసు

నల్లము మార్పుటకు ఆపీలు

పక్షముదినములవరకు వాయిదావేయబడుట

యువజనోద్యమప్రమాదమును

జేమ్సుగారు సూచించుట

మీరటు, జూన్ 26:—మీరటు కుట్ర కేసు పక్షముదినములవరకు వాయిదా వేయబడినందున ముద్దాయి తరపు మేజిస్ట్రేటు మీరటు విడచి, కేసును వేరొక చోటికి మార్చుట నను దరఖాస్తును జైల్లోలో పంపితి మేజిస్ట్రేటు సెహ్రూ గారు దాఖలు చేయుదురని తెలియుచున్నది. మేజిస్ట్రేటు కార్మను అనుమతి నొసంగి రాజధాని కేంద్రస్థలమున జూరీ విచారణ జేయించవలెననియు హావిష్టనుగారిని ముద్దాయిగ చేర్చినందున మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యిప్పటికి జరిగిన కార్యక్రమములకు యు రద్దుజేయించవలెననియు దరఖాస్తులు దాఖలు చేయబడును. వచ్చే నెల మొదటివారములో హాయికోర్టునందు యీ విషయములు విచారించబడును.

ముద్దాయిల సందర్శించగోరుట

26 తేదిన కేసు విచారించునపుడు చుట్టూర్పు ముఖాంశ రాసంతరము జేమ్సుగారు ఉపన్యాసమును కొనసాగించి ప్రారంభించుటకు పూర్వము డి. పి. సిన్హాగారు ప్రతివాదుల పక్షమున ప్రాయోగిని, బ్రిటిష్ ప్రధానికి చెందు తింతివారల సంపుటకు అనుమతిగోరి. మేజిస్ట్రేటు తరువాత ఉత్తరువొసంగెదనెను.

ముద్దాయిల పక్షము మీరటు వారి నిజానుటకు చూడ యిప్పించి గల్గుచున్నదని హానిగారు ఫిర్యాదు జేసిరి. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భములందు ముద్దాయిల సందర్శించు విషయమునగల నిబంధనలు సడలించబడును. కాని యెందుకట్లు కొరచున్నారో కారణములను చెల్పుచు తనకు ముందుగ దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెననిరి.

మాస్కో-పరిపాలన స్థాపించుయత్నములు

జేమ్సుగారు విడప ఉపన్యాసమును కొనసాగించిరి.

1927, 1928 సంవత్సరములలో భారత కార్మిక మహాసభకు సామ్రాజ్య ప్రతిపాలనములకి చేర్చి యత్నించినవిధముల దెలిపిన వెనుక బాంబాయిలో స్పాట్టుగారు కన్వీనరుగా మండునట్టి ఒక ఉపసభ్యులను నియమింపబడెననియు ఆసభము ఇండియాకు కార్మిక పరిపాలనా విధానమును తయారుజేయుటను గూర్చియు సెహ్రూనివేదికను విచారించుట కుద్దేశించబడెను. ఇండియాలో సర్వస్వతంత్రమైన ప్రజాస్వామిక సాంఘికసమత్వ ప్రభుత్వము స్థాపించుటయే కార్మికోద్యమముయొక్క ముఖ్య కార్యముగా యీ సంఘమువారి ఆభిప్రాయము చెల్లిరి. సెహ్రూనివేదికను వీరు పూర్తిగ ఖండించిరి. ధనాధికులు తయారుజేసిన నియమ అభివృద్ధినికోర్క కనావలనియు నిరసించిరి. భారత కృషీశకుల మహాసభయందు ఆఫ్ఝేలియా కార్మిక పరిశోధకా ఖానసభ్యులును, అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులును వచ్చి ఉపన్యసించిరి. వారు సభలో నొసంగిన ఉపన్యాసములు గమనింపబడెను. పూర్తిగ బంపరచుచున్నవనిరి.

స్పాట్టు జేమ్సుగార్లు యువజనసమితులు ప్రారంభించి యువజనల మనములలో కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను నాటాచున్న విధమును జేమ్సుగారు వర్ణించిచెప్పిరి. ఈ పక్షమువారు యిప్పుడున్న యువజన సంఘములలో లాహోరునందలి సజనన్వన భారతసభకు మాత్రము వశపరచుకొన్నారు. కలకత్తాలోను, యితరచోట్లను చచ్చసంఘములను యేర్పాటు జేసిరి. యువకులును యువకులను యదువర్జిత గ్రంథములకు తెలిసుకొనుట గూర్చి ప్రతిపాదనలు గ్రాసించిరి. కమ్యూనిస్టుల ప్రవేశము (ఎ. బి. సి. ఆఫ్ కమ్యూనిజము) మున్నవని సూచించబడెను. హావిష్టను స్పాట్టుగార్లు సామ్రాజ్యకాంక్షను గూర్చి అట్టియితర విషయముల గూర్చి ఉపన్యసించుచుండిరి. కార్మికులకు విద్య గలపి ఆంధ్రోక జరిపించుటయే యువజనోద్యమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

కృషీవలుల సభ

గత డిసెంబరులో జరిగిన భారత కార్మిక కృషీశకుల మహాసభాధ్యక్షుల పరిపాలన సామాన్యముల జోషిగారి ఉపన్యాసభాగములను జేమ్సుగారు విడిచిరి. కృషీవలుల పక్షము ఆహింసాపద్ధతుల ఉపయోగములను నిరసించుటలేదు. కాని అన్ని సమ

యములందు ఎల్లప్పుడు ఆహింసయే అవలంబింపవలెనని ఆంగ్లేకరింపగని జోషిగారు సువిచియుండిరి. ఆహింసయునే అసహనోద్యమము విఫలమైనదని జోషిగారి అభిప్రాయము. సభలు సమైక్య కట్టులు జరిపి కమ్యూనిస్టు కరపత్తములను పంచి కార్మికులను యాపక్షమునందు చేర్చుకొని దేశమందంతటను ఒక్కసారి కార్మికుల పక్షమై కట్టుకొనెనని జోషిగారు బోధించిరి. గాంధీ, దాసు, సెహ్రూగార్లు తీవ్రముగ విమర్శించిరి. సెహ్రూనివేదిక పూర్తిగ నిరసించబడెను. ఇండియా పరిపాలనావిధానమునందు రాజు, రాజప్రతినిధి గవర్నరులు ఉండుట జోషిగారికి యిష్టములేదు. సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. ముందు రానున్న యుద్ధము ధనాధికులచే ప్రారంభింపబడును. దానిని బాట్టికొనుట, “వైటు బెర్రరు” అందురు. రషియా యుద్ధమును కోరచుగాని సామ్రాజ్య కాంక్షపరులనుండి తప్పించుకొనవలెననియున్నది. అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు పక్షముంకెననో విప్లవ కారుల దర్శనము దీప స్తంభమునలె వెలుగ గలదని జోషిగారిని

ప్రాసీక్యూషను వాదము

ముద్దాయిలు కమ్యూనిస్టు పక్షమునందు సభ్యులుగా కాకా యనువిషయ మాలోచింప నవసరము లేదు. వారు ఉత్తమ అధ్యులగుటకుల వైషమ్యములు పెంపొందించి విప్లవము తెచ్చిపెట్టి సార్వభౌమని అధికారము పడగొట్టి నెంచురా లేదా? బాట్టికొనుట సిద్ధాంతములతో మనకు పనిలేదు. ముద్దాయిలు తమ కేరమెనర్సులకు బాట్టికొను పద్ధతుల నవలంబించిరా లేదా? యిది యొక చలనముగా జేమ్సుగారు చెప్పిరి. మజ్జను ఆహ్వానించుగారు గ్రామీణ దీక్ష చేఖునుండిరి. ఇది ఆసులువారికి చేరకుండ ఆధికారులు చలంకపరచి యుండిరి. సామ్రాజ్యధికారమును పడగొట్టుటకు ఇండియాలోని కమ్యూనిస్టులు యుద్ధము చేయవలెనని అందు హెచ్చరిక గలదు. ఈ శిఖననుసరించి వారు 1928 డిసెంబరులో కలకత్తాయందు సభజేసి కమ్యూనిస్టు పక్షము ఇండియాలో స్థాపించిరి. పిదప మార్చి 19 తేదిన బాంబాయిలో సభజేసిరి. ఇండియాలోని కమ్యూనిస్టుపక్ష ముపేర నిఅంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు వర్గముయొక్క కాఖి స్థాపించి నవపిదప యిందలి సభ్యులు మాతృసంఘా డ్లే శములతో నే కే థి వి చ ర ని యెవ్వరును అనకాలరు. ఈ ముద్దాయిలలో నెలకొని బాట్టికొను ఆభిప్రాయములు కలుగక బాట్టికొను విప్లవము కోరనివాడున్నచో అట్టివారు శిక్షింపబడుట నా కెంతమాత్రము యిష్టము లేదు.

వాయిదా వేయుట

లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు మొత్తము 17 గంటలు పట్టిన తరు ఉపన్యాసమును ముగించిన పిదప దినాను చతురములుగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 438 సెక్షను ప్రకారము అట్టి పెట్టిరి. ముద్దాయిలలో యూరోపియనులు, ఇండియనులు గూడ యున్నందున రిరి ఆధ్యాయముయొక్క సౌకర్యములను వారి కొనగవలె ననిరి. అందువలన వారందరు ప్రారంభ విచారణ అక్కరలేకయే వెనువెళ్లి విచారణ కంపలమును రసిరి.

ప్రాసీక్యూషనువారు ప్రతివాదులు ఉభయల ఆంగ్లేకరముపై యీ అట్టి హెచ్చరికలు దాఖలు చేయనున్న మార్పు దరఖాస్తు విచారించ బడునరకు నిలిపియుంచుటకు నిశ్చయించబడెను.

కేసు వాయిదా వేయవలెనని డి. పి. సిన్హాగారు దరఖాస్తు పెట్టగ జూలయి 9 న తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

శిక్షన బ్రాక్వేగారి తంతి

హావిష్టనుగారికి బాంబాయినుండి యిట్లు లెంతివార్త వచ్చినది:—“మీకు సహానుకూలనా యని శిక్షన బ్రాక్వేగారు కేవలవార్త నందిరి. కావున మీరు నాకు తంతివార్త నంపుడు. బాక్లి, కార్మికసంఘము.

హావిష్టనుగారు యిట్లు ప్రశ్నోత్తరముచ్చిరి:—“ఇదియేలేక ప్రతివాదులను యిట్లుంక కలుగుచున్నది. వెనువెళ్లి విచారణకు ప్రతిపాదనకు సంబంధంలేదు. కేసు ఉపసంహరించుకొనుటయో, లేక పై కోర్టులవారలకు మార్పుతో చేయవలెనని సార్ల మెంటులో కోరవలెను. (అ. ప్రె.)

నారిమనుగారి యత్నములు

బాంబాయి, జూన్ 26:—కేసును జూరీ విచారణకు మార్చుగోరుటకు తన వాదమునుకె. ఎఫ్. నారిమనుగారు తయారు జేయుచున్నారు. అందలి న్యాయశాస్త్రసమృద్ధ మన సహానుకూలవాదమును, ప్రమాదములను సూచించుచు ఒక వామ్మూలమును తయారుజేసి న్యాయశాస్త్ర ప్రముఖుల ఆమోదముగను బంపిరి. నారిమనుగారు ఇంగ్లాండులో నొక సాక్షినిబిర్లుకంపె నీకిసూచ వ్రాసిరి.

ఆఫ్సు యుద్ధము

బాచ్చాసాహుగారి విజయము-ప్రభుత్వము.

నాణెములు

పెనానరు, జూన్ 26:—కాబూలు కోట ముట్టుకొనబడలేదు. బాచ్చాసాహుగారు శత్రువులచే జిక్కులేదు. కా. బాచ్చాసాహుగారే గులాము నబీఖానుగారిని బంధిగా పట్టుకొనిరి. పటాలములను చెల్లించెదరు జేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

సిన్హా, జూన్ 26:—గులాము నబీఖానుగారు బాచ్చాసాహుగారిచే పట్టుబడలేననియు రహస్యకు పలాయితులై రనియు మహావిమర్శ నగరము తిరిగి బాచ్చాసాహుగారి చేతులనరియు అధికారపురావ్యముగా ప్రారంభమైనది. (అ. ప్రె.)

ప్రభుత్వము

కెట్టా, జూన్ 26:—కాంధహారము బాచ్చాసాహుగారి చేతులను రివోల్వర్ యధాగ్రకారముగా ప్రజలు ప్రకాశించుచున్నాడు. కాంధహారమునకు యువకులు ముష్టివస్త్రక ద్యాపారము దాసుగారే జరుగుచున్నది. యువకులు తిరిగి జరుగునని ప్రజలు భీతిపడుచునది యధానుసాస్త్ర మొసంగుచు పెద్ద పెద్ద అక్షరములతో ప్రకటన పత్రములు గోడల కంటించబడినవి.

పరిపాలనా స్థానాలను కట్టెట్టుటకు క్షమన యుక్తముల కొరత నెలమించుట. తెలంగాణలోని స్థానిక స్వామిని గొం. గా నిమిషించుట. ఈ స్థానిక స్వామిని ఆత్మ దైవ విదంబుగానుండెన మహాత్ముడు సూరభాఖానుగారు నిమిషకాళ కధికారిగా నియమింపబడిరి ఆఫ్సాహుగారు కెట్టాలో వర్తక ప్రతినిధిగా నియమింపబడిరి.

కాంధహారము గజనీగరముల మార్గమధ్యమందలి తెగల వారందరిచేతను ప్రభుత్వ క్షిప్రమాణములు చేయించబడుచున్నవి. కాంధహారములో కోహిస్తానీపటాలములను తీసివేసి కాంధహారినే సైనికసశములుగా నేర్పాటు చేయుచున్నారు.

బాచ్చాసాహుగారి సోదరులను, తండ్రియును ఇటీవల కాంధహారమునకువెళ్లి కాంధహారమును ఖజానాకోర్కమును కాబూలునకు తీసుకొనివచ్చిరి. గెంతు మోటారుబాటలందు వెంకిట్టెలను గొనితెచ్చిరి.

నాణెములు

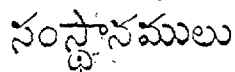
పెనానరు, జూన్ 26:—బాచ్చాసాహుగారు శ్రాస్త్రబంగారు నాణెమును ముద్రవేయుచున్నారు. ఈ నాణెములేదు “హబీబీ” పూర్వము చలించుచున్న నాణెములేదు “కాబూలీ” 50 కాబూలీలు కలిపి యీ శ్రాస్త్రనాణెమును “హబీబీ” విలువను సరిపోవును. ఆఫ్సానీ నాణెము రద్దుచేయబడెను. కాబూలీనాణెము తిరిగి అమలుపరచబడినవి. (అ. ప్రె.)

లాహూరు కుట్ర కేసు

కేసు జూలై 10 తారీఖునరకు ఆపబడుట

లాహూరు, జూన్ 26:—పెనానరు కుట్రకేసు విచారణ “వెనుక” మేజిస్ట్రేటును క్రిమినల్ గారి హెచ్చరిక ప్రారంభమయ్యెను. కిమరీలాల్, మరేంద్రు, సాంధ్య, దేవీరామ్, ఆగయా రామ్ ముఖదేవ్, కన్వర్ నాగు, అను ఆటరు ముద్దాయిలపైన చలాను దాఖలుచేయబడెను వీరందరినిసాన్సార్లు ముగో కన్వర్ నాగు రాజీవు బంధిపోటులో చురీకయి, ప్రస్తుతము లాహూరులో లేడను కారణమున ప్రభుత్వమువారి పక్షమున వాయిదా కోరబడెను. కావున కేసు జూలై 10 తారీఖునరకు ఆపుచేయబడెను. కేసులో 405 సాక్షులుగలరని ప్రభుత్వ న్యాయవాదుల కార్తన్ నోడోగారు తెలిపిరి. కోర్టుకు విచ్చిన రిగరు ముద్దాయిలు చాల సంకోచముగా నుండిరి. నా కోర్కెనికొక సాక్షినిచూపిరి. ఈ సాక్షి అనుబంధు రిన తల్లి తోను, సోదరితోను వచ్చాడెను. వృద్ధులగు నవనీకాతి కుమారుని హానిగినము చేసికొని, ముట్టనికొనెను. (అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత విచారణయందు చాలముఖ్యులగు న్యాయశాస్త్ర సమస్యలు గలననియు, ఇదివరకు కొన్ని యెండ్ల క్రిందు కీ|| శే|| సి. ఆర్. దాసుగారు అట్టిగారు యిట్టికేసులో ఆక్షేపణలు సూచించగ ఇండియాకోర్టులనుండి కేసు తొలగింపబడెననియు తెలియుచున్నది. పార్లమెంటు చెట్టుములను స్థానిక ప్రభుత్వము లెట్టుచెప్ప జాలనని వాదము. ఈ విషయము చురంబు జూరుకు ప్రతివాదులు పట్టుబట్టియున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

సంస్థానప్రజలు
సంస్థానముల ప్రజలు మోచర్ల రామచంద్ర
రావుగారి యాధీపత్యముక్రిందను చింతామణిగా
యాధీపత్యముక్రిందను రెండుసభలు వేసి సంస్థానా
ధీశుల ధర్మమును ప్రజల హక్కులను విస్తృతము
చేసిరి. సంస్థానముల ప్రజలును బ్రిటీషు ఇం
యాలోని ప్రజలవలెనే బాధ్యతాయుత పరిపాలన
మును గోరుచున్నారు. సంస్థానాధీశులకు ప్రజల
కోరిక యలంఘనీయము. ప్రపంచవ్యాప్తమైన ప్రజా
స్వామ్యత్వము నవరోధించుట బ్రిటీషు ప్రభుత్వము
నకును సంస్థానాధీశులకును సాధ్యముగాదు. రుష్యా
జారుల వినాశము, చీనా, తుర్కీ పరివర్తనము,
ఆఫ్ఘను విప్లవము, లేబరుపక్షవిజయము ప్రజాస్వా
మ్యత్వ విజయమును విశదముచేయుచున్నవి. భరత
భరత ఖండమునందును ప్రజాస్వామ్యత్వము స్థాపించ
బడుచున్నది. భారత పార్లమెంటును ఏక
ఖండముగాని రెండు భాగములు
కావు. బ్రిటీషుఇండియాయందు గలపరిస్థితులె సంస్థాన
ములందును గలవు. రాజకీయసాంఘికార్థికపరిస్థితులు
రెండుభాగములకును సమానములు. స్వప్రయోజన
పరాయణులకు సంస్థానములందు కలవరమును గలు
గజేయుట కవకాశములు గలవు. సంస్థానాధీశులు
రెండు దేవతలను గొలువవలసియున్నారు. బ్రిటీషు
ప్రభుత్వ మొకవైపునను ప్రజలొకవైపునను నిరంకు
శత్వమును బ్రసించుచుండును. ఇరువురు దేవతలను
కొలుచుట భుష్టరము. సంస్థానములందు నిరంకు
శత్వమును విడిచి బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును
స్థాపించుటవలనను ప్రజాబలము సంస్థానములకు
సహజముగ సమక్రమించుచున్నది. ప్రజాబలము
వలనను, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువలనను, పరతాండ్రో
మణమువలనను భయము గలుగుట కవకాశము
లంతరీంజగలవు. బ్రిటీషుప్రజలు, సంస్థానప్రజలు,
సంస్థానాధీశులు భారతమాతను సమానదృష్టితో

గోవసుప్రభువునకును గోవసుప్రభ్యుని పుత్రు
నకుందరాచాడు. జాను 26:—నే జానుగారి తరపున
కివను ప్రసాదుగారును మేహిసియారు జంగులపూరుగారును
గోవసుప్రభువును గోవసుప్రభ్యుని ఆహ్వానించి వాకిట్టేమనవ
దు నన్ను, 26 వ తేదీని సాయంకాలముచింతనంగిరి. (అ. ప్రె

రాజద్రోహమునకై సత్యపాలు గారిపై అభియోగము

ప్రభుత్వపక్షమున ఆర్గురు సాక్ష్యమిచ్చిరి. 10-వ తేదీ వరకు కేసు వాయిదా వేయబడినది

ధిల్లీ, జూన్ 26 :—అజిమనాద్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట రాజద్రోహ సత్యపాలుగారి కేసులో ప్రభుత్వపక్షమున నేడు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడెను. ఆర్గురు సాక్షులు సాక్ష్య మిచ్చినతరువాత ప్రఖ్యాత న్యాయవాదులగు మాలవ్యా మోతీలాల్ నొందలనవారితో సంప్రదించుటకు తనకు మాదువారములువ్వచ్చి కావలె నని సత్యపాలుగారు కోరిరి. ఇట్టికి ముందు సాక్షులను అడ్డుప్రశ్నలు వేయుటకు తా నిచ్చుకొనవచ్చుటకీ ఇట్టి తరువాత తానెట్లుచేయునో యిప్పుడు చెప్పజాలనని సత్యపాలుగారు నిరి.

కోర్టువారు మాదువారముల వ్యవధి నివ్వలేదు. కాని జూలై 10 తారీఖున కేసును వాయిదా వేసిరి.

ప్రభుత్వపక్షమున రికం ఒక్క-సాక్షి విచారించబడవలసి యున్నది. అతడు జూలై 10 తారీఖున విచారించబడును.

(శ్రీ వెస్)

(విచారణ వివరములు)

(అసానియేటెడెంట్)

ధిల్లీ, జూన్ 26 :—డా॥ సత్యపాలుగారిపై రాజద్రోహాభియోగవిచారణ అజిమనాద్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు టున యఫ్. బి. ఫూల్ గారి యొగల యీకోజు ఉదయము ప్రారంభమయ్యెను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు రాయ్ బహదూర్ సురాజ్ నారాయణ్ గారు కేసును ప్రారంభించుచు యిట్లుచెప్పిరి :—

ముద్దాయి పాంచాలదేశవాసి. పాంచాలమునందును, ప్రజాహితీనియని పేరుగాంచినవాడు. రాజకీయ ప్రచార సంస్థలకును ముద్దాయి అప్పుడప్పుడు ధిల్లీ వచ్చుచుండును. మార్చి 10 తేదీన ముద్దాయి క్వీన్స్ గార్డెన్స్ లో బహిరంగసభలో నుపన్యసించెను. ఆయనవ్యామయొక్క భాష, వైఖరి, సందర్భము రాజుగారి ప్రభుత్వము నెడల అసంపృక్తి గలగజేయు ననిగా నున్నవి. ఇట్టియుపన్యాసములను చేయుటలో ముద్దాయి అభిప్రాయము న్యాయసమ్మతముగా భారతదేశములో స్థాపించ బడిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముయెడల ద్వేషభావము కలిగించుటయే యున్నది. ముద్దాయి 124 సెక్షన్ ను నడువరించి నేరస్థుడయ్యెను. కావున కోర్టువారు అతనిని కేంద్రముగాక యని కోరు చున్నాను.

సాక్షులు

పోలీసు సీనియరు సూపరింటెండెంటు ఆర్. సి. కె శ్రీవ గారు సాక్ష్యమిచ్చుచు ముద్దాయి కేరునుమాత్రమే యెరుంగు ననియు, మార్చి 10 తారీఖున క్వీన్స్ గార్డెన్స్ లో ముద్దాయి యొసంగిన యుపన్యాసమయొక్క ప్రతి, తాను ప్రభుత్వమువారికి పంపితి ననియు అందుగూడ ప్రభుత్వమువారు 124 సెక్షన్ ను క్రింద నడిపి అభియోగము తెచ్చి రనియు చెప్పెను.

సత్యపాలుగారు అడ్డుప్రశ్నల కేమియు వేయలేదు.

నవో ఇన్ స్పెక్టరు కేశవలాల్

కేశవలాల్ గారు, సి. బి. డి. రిపోర్టరు, సాక్ష్యమిచ్చుచు యిట్లు చెప్పెను :—మార్చి 10 తారీఖున సత్యపాలుగారి ఉపన్యాసమును వ్రాసికొనినది నేనే సభలో 8,000 మంది యుండిరి. అందులో కొందరు కార్మికులు నిరంకుశ ప్రభుత్వము నాశమున గాక! యని సభలో కేకలు చేలకే గెను.

ప్రభుత్వమువారితో బహిరంగ మగు పోరాటము ప్రారంభమయ్యెననియు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిరంకుశభావము నంతయునొందించుటకు తాను వాదనముచేసియుంటి ననియు, లేదా పోరాటమునందు ఆహుతియయ్యెదమనియు ముద్దాయి చెప్పెను. పంబాబులో ప్రభుత్వనిరంకుశత్వమును గరించును, నాడెక్కడ హత్యసంఘటనలు కేవలం నాథులయొక్క అరెస్టునుకూర్చియు, ముద్దాయి ఉపన్యసించెను. తన బొందలో ప్రాణము న్నింతపర్యంతము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారముచేయునని కేవలం నాడును చెప్పినట్లు ముద్దాయి యనెను. గంధీజీయొక్క అరెస్టు విదేశీయద్రోహ బహిష్కారప్రచారము చేసేవోవాడ మొసంగినని ముద్దాయి యభిప్రాయము. మార్చి 10 తేదీనానన్న రత్న చందనవాడు భారత్ లో మాటలాడుచు బ్రిటిష్ పాలనా వ్యవస్థను ప్రశంసించుచుండెనునని చెప్పెను ముద్దాయి అనెను. అండ్లములు ఉపదేశమునకు వచ్చి 150 సంవత్సరములు పరి

పాలించి దేశమును దగ్గిరస్థితికి తెచ్చిరనియు, అనూనము జేసిరనియు, బానిసలుగా నుండుటకంటె అనూనకరమగువిషయ మింకొకటి యుండుననియు, ముద్దాయి చెప్పెను. అండ్లముల నిరేక్షమనం దుండెనుచుట్టకంటె తమ మాతలను విప్పి తుపాకినుండకు గ్రహించి భస్మమయి పోయెనని సభ్యులను వాదనములు చేయవలసినదని ముద్దాయికోరెను. అండ్లములు గర్వపోతులు, నిరంకుశులు. శత్రువుల వారిని హింసించు వారు. గనుక వారిని దేశములోనుండి వెళ్లగొట్టవలెనని ముద్దాయి చెప్పెను.

హెడ్ కాన్స్టేబిల్ రామనాథ్

ముద్దాయి ఉపన్యాసము మార్చి 11 తారీఖున తనకు చేరె ననియు, అది అనునదిపబడి, మైపుచేయబడి సీనియరు సూపరింటెంటుగారికి పంపబడె ననియు రామనాథు చెప్పెను.

మూలిక్ అజీజ్

రామనాథు చెప్పిన దానిని యాధిపత్యము ముద్దాయి ఉపన్యాసమును తానే అండ్లములోనికి అనువదించితి నని నవో ఇన్ స్పెక్టరు మూలిక్ అజీజ్ గారు చెప్పిరి.

కర్తారో సింగు

ధిల్లీ కోర్టులో హెడ్ కాన్స్టేబిల్ గానున్న కర్తారో సింగు కేశవలాల్ యొక్క సాక్ష్యమును దృఢపరచుచు భారతదేశములో నాంగ్ల పరిపాలనను చాలకాలము జరుగుట యెప్పుట్టునను సాధ్యముగాదని ముద్దాయి యనెనని చెప్పెను. భారత నాయకులను చెరసాలలోనుంచుటలన భారతస్వాతంత్ర్యమును ఆగిపోవు నని అధికారులు ప్రయత్నముచున్నారనిగూడ ముద్దాయి యనెనని కర్తారో సింగు చెప్పెను.

న్యూఢిల్లీ సబ్ పోస్టుమాస్టరు సాక్ష్యము

న్యూఢిల్లీ సబ్ పోస్టుమాస్టరు గారు యిట్లుచెప్పిరి :—ఈ రెండుసంవత్సరములు భారతీయులు వ్యర్థపరచిరనియు, ఇప్పుడు స్వాతంత్ర్యముగడించుటకు వారు స్థిరపంకమై యున్నారనియు, ఆ ప్రయత్నమున వారు ప్రాణములనై న గోల్పోయెదరనియు ముద్దాయి చెప్పెను. నిరంకుశత్వమువలనను, ప్రారంభమువలనను ఒక జాతివారు తమ మహాన్నతా దర్శకులను మానుకొనన క్లేబరును చేయజాలరని ముద్దాయి యనెను. ముద్దాయి ప్రభుత్వమువారిని సవాలు గూడ చేసెను. భారతదేశము ప్రబోధితమైనదనియు, దాస్యత్వం ఖలములను త్వరలో శేరించుననియు, నిరంకుశత్వము హెచ్చుకొలది ప్రజల స్వాతంత్ర్యముగూడ హెచ్చుననియు, ముద్దాయి చెప్పెను. చెరసాలయందుంచిన తనకు లక్ష్యములేదని తన బొందలో ప్రాణమున్నంతవరకు అండ్ల ప్రభుత్వము ప్రజల కిష్టము లేదని చాటు చుండెననియు ముద్దాయి చెప్పెను.

సత్యపాలుగారు వ్యవధికోరుట

ప్రఖ్యాత న్యాయవాదులతో సంప్రదించుటకై మాదువారములు వ్యవధి కావలెనని సత్యపాలుగారు కోరిరి. మాదువారము లిచ్చజాలమని జూలై 7 తారీఖు వరకు కోర్టువారు కేసు వాయిదావేసిరి.

ల్లుగుడా రైల్వే కార్మికసమ్మె

2 గంటలు సమ్మెచేసిరి

సికింద్రాబాదు జూన్ 26 :—ల్లుగుడా రైల్వే కర్మాగారములలోని పనివాండ్లలో నూటికి 75 వందకి జీతములు హెచ్చుచేసి మిగిలినవారికి చేయలేదు. అందునల్ల పనివాండ్లలో అసంపృక్తి బయలుదేరి సమ్మెచేసిరి.

సమ్మె 2 గంటలు చేసినతోడనే రైల్వే కార్మికసంఘాధ్యక్షులను ఇనుట్లాఖానుగారు కర్మాగారపు మేనేజరుగారితో మాట్లాడి పనివాండ్లలో కలిగిన లోపములను సర్దుబాటు చేసెదమని అభయపాత మిచ్చిందెరి. అంటు సమ్మె చాలించిరి.

(ఆ. వె.)

ఉచితము

శ్రీచేణుగోపాలకామాచార్యులు, శ్రీరామలింగేశ్వర దుర్రహితార్యులు, భక్తిరసహారితల్లకములు గల రెండుగ్రంథములను ఉచితముగా ఇచ్చుచున్నాను. కొలదిప్రతులు మాత్రమే గొలు. అర్హులచే పంపినను, లేక నవోపయోగిగా కంపు మన్నన పంపెదము.

ఇట్లు

పి. గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరి,

అద్దాద, గుడివాడతాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

కరుణానందనిలయం

కృష్ణాపురం, కోడంబాకం, (అయ్యలకొల్లేకెదురు)

ఇదివల పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన నైలయమును గురించిన విషయమును చదివెయ్యండి. కాన దానిని దర్శించుట కై 26-6-29 నాడు వెనలితిని. ఈనిలయము కృష్ణాపురములో, మన్నిశులును, దేశభక్తులును, కార్మికాభివృద్ధియనన శ్రీ మాకో. మ. నటేశనాయకరు గృహమునకు వెనుకభాగమున వికాలప్రదేశమున నిర్మింపబడియున్నది. అందు శ్రీసచ్చిదానంద పరబ్రహ్మేంద్ర కరుణానంద ఆధునికస్వాములు వసించుచున్నారు. ఉదయము పలువురుగోగులు తమగోగములను బాపుకొనుట కనువేచియుండిరి. సుమారు 50 మంది బాలురు ఆకాగిని దీర్చుకొనుటకై పాత్రలతో నక్కడ కూర్చొనియుండిరి. కొంతనేపటికి శ్రీస్వాములవారు తనపూజను నిర్వహించుకొని బయటకువచ్చిరి. వా రొకసెద్దలని వారినిచూచిన ప్రతివారును గ్రహింపగలరు. వెంటనే బాలురకు గంజి పోయబడెను. స్వాములవారు గోగులనొకరికొకరినే పిలిచి చేయిచూచి వారివారికి తగిన ట్టియందులనిచ్చి పంపిరి. దీనిని చూచి మిక్కిలి యానందించితిని. ఈనిలయమై శ్రీమాకో నాయకరుగారిని ప్రశ్నింప ప్రతిదినము గంజి బీసల కీయబడుచున్నదనియు, గోగులకు ఉచితముగా చికిత్స చేయబడుచున్నదనియు నెరిగించిరి. పిదప ఖర్చులను గుఱించి ప్రశ్నింప, తామను, ఇరికొందరు స్నేహితులును ఖర్చులను భరించుచున్నట్లుల జెప్పిరి. శ్రీమాకో నాయకరుగారి ప్రజాసేవను కొనియాడుచున్నానని శ్రీమాకో ఎకో. చండపాణి పత్రికగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 27-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మునుపు ఉష్ణోగ్రామము	మునుపు ఉష్ణోగ్రామము	మునుపు వర్షము	మునుపు వర్షము	మునుపు వర్షము
	24 X అంబులూ	24 X అంబులూ	24 X అంబులూ	జూన్ నెల 1-వ తేదీనుండి	సంవత్సరమునకు సగటు
గోపాల్ పూర్	88	82	...	5.5	+ 0.7
విశాఖపట్టణం	89	82	...	11.5	+ 7.1
కాకినాడ	95	81	...	8.7	+ 4.5
మచిలీపట్టణము	97	81	...	2.2	- 1.9
కర్నూలు	92	74	+	1.1	- 1.4
బళ్లారి	88	75	...	0.1	- 1.6
అనంతపురం	0.4	- 1.5
కడప	97	80	...	3.4	+ 0.7
నెల్లూరు	97	82	...	0.6	- 0.6
మద్రాసు	98	84	...	1.4	- 0.8
కడపూరు	96	81	...	3.5	+ 2.8
నెల్లూరు	95	80	...	0.8	- 1.5
సేలము	93	74	...	1.8	- 0.9
కోయంబట్టూరు	85	71	...	2.7	+ 1.2
తిరుచనాపల్లి	96	80	...	0.1	- 1.1
నాగపట్టణము	97	82	...	1.7	+ 0.6
మధుర	94	79	...	1.3	+ 0.1
పాంబన్	90	80	...	0.1	0
పాలంకోట	0.4	- 0.2
తిరువేండ్రము	78	74	0.2	17.5	+ 5.1
కొచ్చిన్	80	73	1.1	85.1	+ 9.1
కాలికట్టు	84	73	0.9	39.6	+ 8.1
మంగుళూరు	82	71	1.7	54.5	+ 21.1
తెంగుళూరు	85	67	...	0.9	- 1.7
మేర్కాళ	67	62	0.8
కొడకనాల్	62	58	0.3	5.4	+ 1.7
మానూర్	70	59	...	3.8	...

సర్కారులు :—మచిలీపట్టణములో తప్ప ఇతర చోట్ల మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. డక్క :—కర్నూలులో తుంపరబడినది. కడపలో మబ్బు దట్టముగ నున్నది. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు రేపుక.

కర్మాటకము :—మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల రాజీనామా

కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానమును
అనుసరింప తీర్మానించుకొనుట

నానిటూల్, జూన్ 26:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ యందలి కాంగ్రెసు పక్షపు సభ్యులు నిన్నటి దినము సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానము గావించిరి:— “శాసనసభ సమావేశమనకు హాజరగుటకు ఆనుమతి ఇవ్వవలయునని కాంగ్రెసు కార్య సంఘము వారిని కోరుచు ఈ పార్టీవారు పంపిన విజ్ఞాపనపై చర్చ సలుప నిర్ణయ మొనగుటకు కాంగ్రెసు కార్య సంఘము వారికి ఇంతవరకు వ్యతిరేకతను దులభము ఆపక్షము వారు చింతిల్లుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి నిర్ణయము యొక్క మంచి చెడ్డలను పాటింపక, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఉత్సాహముతోడను గౌరవముతోడను కొనసాగింప వలయు నను ఉద్దేశముతో, కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన శాసన సభ్యులందరు శాసనసభ సమావేశమలకు వెళ్లకూడదని ఆ పార్టీ వారు తీర్మానించుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసు కార్యసంఘ మువారు తమ నిర్ణయమును మార్పుటకు వీలులేని పక్షమున తమ సభ్యులను నకు రాజీనామ ఇచ్చుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులకు అనుమతి ఇవ్వవలయునని కోరుచున్నారు. కాంగ్రెసువారి నిర్ణయము నియోజక వర్గముల కోరికలు భిన్నము గ నుండుటచే రాజీనామ ఇచ్చుట అనవసరమనుచున్నది. సభ్యులందరు తమ నాయకుడను పండిత గోవిందాద్రి పంత్ గారికి శాసనసభ్యత్వపు రాజీనామ లేఖలను పంపియున్నాడను విషయముపూర్వక కార్యసంఘమువారికి తెలుపవలెను.”

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము నేటిదినము లక్నోలో జరిగెను. సంఘపు అధ్యక్షులకు పండిత జుహారిలాల్ నెహ్రూగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు మాడ ఈసభకు వచ్చియుండిరి. శాసన సభ కాంగ్రెసు పక్షపు నాయకుడను పండిత గోవిందాద్రి పంత్ గారు గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము సందర్భమున ఏర్పాటులు చేయుచుండుటచే ఈసభకు రాతడు. కాని శాసనసభ యందు కాంగ్రెసు సభ్యుల పాపాదించిన బిల్లులపై సర్వజనుల నప్పుడు కాంగ్రెసు పక్షమువారు శాసనసభకు వెళ్లుటకు అనుమతి ఇవ్వవలయునని అభిప్రాయత కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరవలయునని వీరు రాష్ట్రీయసంఘపు కార్యదర్శికి ఒక లేఖ వ్రాసి పంపిరి. ఈ ఉపపాదనను పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఆక్షేపించుచు ఈ బిల్లులపై చర్చ సలుపుటకు ముఖ్యముగా చేయవలసిన దెంతయో యున్నదనియు కాంగ్రెసు నిర్మాణము నకు బలపరచుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు పూనుకొనవలయునని యు చెప్పిరి. ఉపపాదన ఉపసంహరించికొనబడెను.

(అ. ప్రె.)

గాంధీ మహాత్ముడు కౌశానీలో విశ్రాంతి గొనుచుండుట

మోటారు ప్రమాదమునకు మహాత్ముడు
దుఃఖపడినను వార్త నిజముకాదు

అహ్మదాబాద్, జూన్ 26:— మహాత్ముని సంచారము ముగిసి పూర్తియైనది. మహాత్ముని కిచ్చుకు అహ్మదాబాద్ బిడ్డి మొదలమననున్న కౌశానీలో విశ్రాంతిని గొనుచున్నాడు. మహాత్ముడు దుఃఖపాపము చేసెనను వార్త కల్పితము. (ప్రె. ప్రె.)

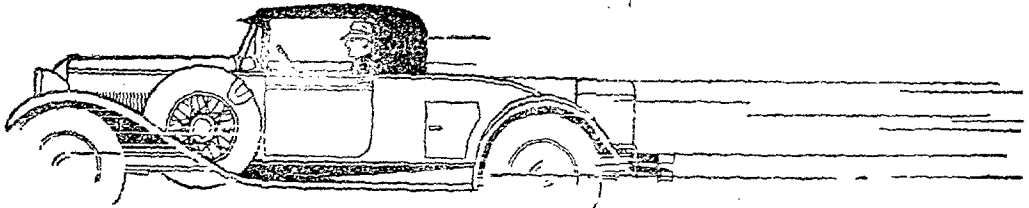
లాహారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షత

సింధురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు
సిఫారసు చేసిన నామములు

కరాచి, జూన్ 26:— లాహారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షత పన వికిగాను సింధురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు మహాత్ముని గాంధీ ఇష్టాంధు ప్రధానమంత్రి ముగ్ధానాల్లు శ్రీయుత పల్లభాయపటేలు డా॥ మూంశీ, సావ్యునిగోవిందానంద, జయరామ దాసు దొరతరాము, జనహరిలాల్ నెహ్రూ, సకలతువాలాగర్ల నామములను సిఫారసు చేసియున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

మీరు గమనించలేదా—

మీ రెంత వేగముతో నడవిన అంత ఎక్కువ
చములు ను పయోగించవలసినది లేదా??

వేగముగా నడపుటవలననే చములుయొక్క నిజమైన గుణము
తెలియుచున్నది.

పోటీపండ్లములలో పరిశీలనగా మిక్కిలి వేగముగ మోటారుకారు పోవుటకు న్యూ మోబిలు ఆయిలుకు మరేదియును గూడ సాటికాదని దృఢపడినది. కావున మోబిలు ఆయిలును వాడినచో కారు ఎల్లప్పుటికిని తొలినామధ్యస్థమున పనిచేసినట్లే పనిచేయుచుండును.

న్యూ మోబిలు ఆయిలును ఋజువుపరచు స్థానము పోటీపండ్లములలో గెలుపొందుటయే. మిక్కిలి వినుగును గలిగించునట్టి పరిశీలనలందుకూడ ఈ చములు పోటీపండ్లములందు స్థిరముగా నిలిచినవి.

నిల్వలోనున్న మాదిరిల కారుల నేకములకు ఉపయోగించబడినవి. అన్నియు ప్రత్యేక ప్రమాణముగల పరికరములతో అమర్చబడినవి.

ఈ పరికరములు ప్రపంచమునందున్న మిక్కిలి అనుభవముగల పరిశోధనశాలయందున్న న్యూ మోబిలు ఆయిలుయొక్క పనిని గుఱించి చరిత్ర వ్రాయునప్పుడు, సగటున ఆటో మోటారుల క్రాంతుకేసు గంటగంటకు ఎక్కువ గమనవేగముతో నడువబడుటను గమనించవలసియుండును. ఈ పరికరములు ఏకధను తెలుపును? అనేకకారులు అత్యధిక గమన వేగముతో అనేకవేలమైళ్లు ప్రయాణమొనర్చినవిమ్మట నిస్సందేహముగా న్యూ మోబిలు సాధారణముగా ఈ కారులకు విక్రయించబ

డుచున్న ఇతర చములులకంటెను మిక్కిలి బాగుగానిలిచి, దీర్ఘ కాలమువరకు మరికా లుచున్నది. మోటారుగమనవేగముతో పోవు నప్పుడు యేచములు దీర్ఘ కాలమువరకు నిలిచి, బాగుగానుండునో అదియే యెంతవేగములోనైనను బాగుగా జారునట్లు చేయునదని స్థాపితమైన ఇంజనీరింగు విషయము.

న్యూ మోబిలు ఆయిలు పరిశోధనశాల యందును, బాటపైనను శాస్త్రోక్తమైన దిగ్విజయమును పొందినది, మోబిలు ఆయిలు వివరణపత్రములో శిష్యుచేయబడిన మేరకు న్యూ మోబిలు ఆయిల్తో ఫాళిచేసి, తిరుగ నింపుడు. మొదటి సంవత్సరముతో 30000 మైళ్లు ప్రయాణమొనర్చినను మీ ఇంజను మంచినీటిలోనే నుండునట్లు కాపాడును. నిజముగా న్యూ మోబిలు ఆయిలు మొదటి సంవత్సరములో ఇంతకు రెండింతలు ప్రయాణమొనర్చిన అనేక ఇంజనులను మంచినీటిలోనుంచి, రక్షించినట్లు మా పరిశీలనలచే తేలికది.

నూతన

గర్గాయిల్

మోబిలు ఆయిల్
వాకువమ్ ఆయిల్ కంపెనీవారిచే
మాత్రమే తయారుచేయబడుచున్నది.

మద్రాసు మర్చెంటు యూనియను—ఈ యూనియనుయొక్క సాధారణసభ ఈ నెల 18 తేదీన ఉదయము పెరంబూరు బారక్కునందు జరుగును. డా॥ సి. నరేశమెనలి యునుగారు పి. టి. పర్లవి మొదలగునాఁ డచిత పరచుండిరమును తెరచెదరు.

మద్రాసు యువజనసభమీద:— ఈసభివాడు ఈ నెల 30 తేదీన ఆరవ ఆరోగ్యాశ్రమసంఘ కంకార్డు దినోత్సవమునందు పాల్గొనదలచు సభ్యులు కనివారము లోపున య సమితి కార్యదర్శి యువజనసమితి సభ్యులన్ని ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ రాయచేటి మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

విదేశవార్తలు

మీరటుకుట్రనేరము

ఆక్షేపణలు

డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి యుపన్యాసమును ఆక్షేపించుట

“కార్మిక ప్రభుత్వమువారు విచారణ స్థలమును గూర్చి ఏమియు చేయజాలరు”

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 25:—ఇండియాలో ఉన్న దనుకొను చున్న కమ్యూనిస్టు యుద్ధమువల్ల, కార్మిక ప్రభుత్వ మేర్పడుటచే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దృష్టి అనగా వారి విధానమున మార్పుచేసే గొంగురావని ఇంగ్లాండులో భారతీయులు అనుకొనుచున్నారు. ఇండియాలో ప్రభుత్వాధికారుల దృష్టికి అంతయు కమ్యూనిస్టు యుద్ధముగనే బొడగట్టు చున్నటుల ఇంగ్లాండులో యున్న పత్రికాప్రచారకులు (భారతీయులు) చెబుచున్నారు. ఒకవేళ మీరటు కేరమునకు ఏదో ఆధారమున్న దనుకొన్నను విచారణ న్యాయముగ జరుగవలెను. ఈ సందర్భమున విచారణస్థలమును గూర్చి ప్రబలముగ ఆక్షేపణలు బయలుదేరినవి. మీరటు ప్రదేశములో విచారణను సల్పుటకు ఏ కార్మికస్వత్తికిని నచ్చుట లేదు. కాని ఈ విషయమే కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక నర్తకువారి కెదురాడ లేదు.

విచారణస్థలమును గూర్చి అందరను ఆక్షేపించుచున్నదే యనుచు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి యుపన్యాసమును తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచున్నది. లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి ప్రారంభోపన్యాసము చాల విచిత్రముగ నున్నది. “సాధించుట ప్రభుత్వ మునగా సంకుచితమై ప్రభుత్వము ప్రారంభ ప్రభుత్వము. పీదాకరమైనది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును గూర్చుట కుద్దేశించుచున్నది.” అని జేమ్సుగారు నిర్వచించిరి. కాని ఇది తప్పని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక నుచువున్నది. ఈపత్రిక ఆక్షేపణ ముఖ్యముగ ఎంచుచుచున్నది.

ఒకవంక రషియాతో రాజ్యాంగ సంబంధము నేర్పాటు జేసికొనుటకు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచుండ ప్రభుత్వ న్యాయవాది ఇట్టివాక్యములను బలుకుట సమంజసముగా దనుచున్నారు. దీనివలన కష్ట మేర్పడును. రషియాకు సంతోషముండదు.

ఒక్క ఆక్షేపణయును రషియాను గురించిన మాట లోనే డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక విమర్శించి యురకుండలేదు. విచారణ మరల ప్రారంభమైనపిదప మర్యాదగను న్యాయము గను ప్రభుత్వ న్యాయవాది విచారణయందొ ప్రవర్తించుట విధియనుచున్నది. రావకీయములందున్న అపహాములను అడ్డంప వలెననియు వాటి నిందు చొరనియరాదనియు వాదించుచున్నది.

ముద్దాయలు కేర మెద్దానినయిన జేసిరని తోచిన, ఆనేరమునకే విచారించవలెనుగాని వారి యభిప్రాయములను శిక్షించుటకు పూనుకొనరా దనుచున్నది.

నిష్పాక్షికముగ విచారణ సాగవలసినదేగాని రావకీయములందున్న అపహాములతో అన్యాయమును గలుగజేయరాదనుచున్నది.

మరాకో వ్యవహారములు

ఫ్రెంచి పార్లమెంటు

(బీము సర్వీసు)

పారిస్, జూన్ 25:— ఫ్రెంచిపార్లమెంటులో మరాకో వ్యవహారమును చర్చించుచుండ ప్రభుత్వసభ్యులు తమతాన మనందల లేనట్లు, తక్షణము అధ్యక్షులు సభ నాపుకేసెను. తరువాత తమిందు పోయింకో ప్రభుత్వములు తీర్చి తమతానముల కావ్రమించుకొన్న పిదప సభను సాగించెను.

నిజము తెలిసినది!!

నైమకొకమిషను విచారణ

సర్ శంకర్ నాయుడుగారు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 26:—సర్ శంకర్ నాయుడుగారి టెల్లు లండన్ ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజ్తో చెబుచున్నారు:—నైమన్ కమిషనుసభ్యుల యభిప్రాయము మా కేమియు తెలియదు. సరే గదా, వారు తమ నివేదికను నేపథ్యములమీద తయారుచేసెదరో గూడ తెలియదు.

నెల్లట్రుకమిటీ సభ్యులు నైమకొకమిషనుకు ఒండొరుల యభిప్రాయములను చెలిసికొనలేదా యని ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి యడుగ నెల్లట్రుకమిటీ సభ్యులుమాత్రమే తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసినది. నైమకొకమిషనుకు తమ యభిప్రాయమును రాజుగారికిని, మంత్రివర్గమునకును పార్లమెంటునకే చెలిపెదరనియు ఇతరులకు చెలిపవలసరమనలేదను నభిప్రాయముతో తమతో ఏమియు జెప్పలేదని శంకరునాయుడుగారు బహుశిరి.

నైమకొకమిషను నివేదికను తయారుచేయులోపుగ ఉభయములగునీ—కాండూపేటిట సభను గావించరావని యడుగ అట్లు జరుగనని తలచువాడనుగానని నాయుడుగారు ప్రత్యుత్తరం విడిచి.

నైమకొకమిషను విచారించవలసిన సాక్షులను నైమకొకమిషనుగారే ప్రత్యేకముగ ఎంచెరి. నెల్లట్రుకమిటీవారు ఒక్కరినిగూడ జ్యుర్రుత్రించి తమతోచిన సాక్షుల నెవరిని ఎంచలేదనిరి. నెల్లట్రుకమిటీ సభ్యులు తమ నివేదికను రాజప్రతినిధికి సమర్పించెదరనియు రాజప్రతినిధి దానిని నైమకొకమిషనుకు బంపెదరనిరి.

శంకర్ నాయుడుగారు తమ పని పూర్తికాగానే ఇండియాకు బయలుదేరెదరు.

జాయింటు పార్లమెంటుకమిటీ విచారణలో పాల్గొనరట, తమ యభిప్రాయమును చెలిపదలచుకొనలేదట.

బ్రిటిషుఇండియా యూనియనువారిచ్చు విందునకు ఇండియా నెల్లట్రుకమిటీ సభ్యులు డబ్బిచ్చినవారే విందుకు బోయెదరు. ప్రవేశమునకు 7 పిల్లలగు నిచ్చెదరు.

ప్రెసిడెంటు హూవరుగారు

సుంకములను హెచ్చించుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 26:—హూవరుగారు సుంకములను హెచ్చించుటకు ఆలోచించుచున్నారు. అపుడే 15 జాతులవారు ఆక్షేపించిరి. వలదనుచున్నారు.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గసభ

(వైరెస్)

రంగ్, జూలై 26:—నేటియుదయము మంత్రివర్గము నిండుసభ జరిగెను. రాజుగారి యుపన్యాసములో చేర్చవలసిన విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి.

రైతు ప్రదేశమును ఖాళీచేయుట

నష్టపరిహారములు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—నష్టపరిహారములను, రైతుప్రదేశము మున్నగు విషయములను కడపటిసారి పరిష్కరించుటకు అంతర్జాతీయస్థాన లండనులో జరుపవలెనని గ్రేటు బ్రిటను గోరుచున్నది.

గత ఆరుమాసములనుండి వర్షము తక్కువగుటచే ఇంగ్లాండునందు, బెల్జియంలో గొన్ని చోట్ల నీటివనతి ఇబ్బందికలుగునని భయపడుచున్నారు.

చీనాలో అంతఃకలహముల భయము పోయినది

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 26:—పెంగూసింగుగారు తన నేనాధిపత్యమును మానుకొనిరనియు అందుచే చీనా అంతఃకలహముల భయము లేననియు చియాంగ్ కేషెగారు ప్రకటించిరి. పెంగూసింగుగారు చీనాను విడిచివేయుట కేగదరట. ఇతడు విప్లవకారుడని న్యాయకింగు ప్రభుత్వము దూరము సోచియుటల డబ్బు తిని వారితో రహస్యముగ ఒడంబడికను జేసికొనెనని ఖండించిరి. ఆతనిని అరెస్టు చేయవలె ననుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

కార్మిక పరిస్థితులను గూర్చి వేతనములు, పని చేయు గంటలు, ఉత్పత్తి, పనిలేనివారి సమస్య, పనివాండ్ల ఆరోగ్యము, సంరక్షక విధానమును గూర్చి గ్రేటు బ్రిటను, ఇండియా మున్నగు పరదేశములలో విచారణ సత్తెదరు.

వివాహ వయోనిర్ణయము

బెర్లినులో జరిగిన అంతర్జాతీయ స్త్రీ సభలో బాలికలకు 16, బాలురకు 18 వత్సరములను గాని పెండ్లి చేయరాదను రామారావు సతిత్రిత్వమును ఆమోదించిరి. ఈ సభలో భారత పతాకము విరాజిల్లెను.

కామన్వెల్త్ సభ్యుని ఎన్నికను రాజుగా రంగీకరించిరి. సభ్యులు అధ్యక్షులు ప్రభుత్వ ప్రమాణమును గావించిరి. రేపటితో సభ్యుల ప్రమాణము పూర్తయినను.

డి. సి. ఎల్. గౌరవపట్టుమును ఆస్పత్రు విశ్వవిద్యాలయమువారు స్వయము రాయబారికిని, డాన్ నేనానికిని, ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యునకు ఇచ్చిరి.

రవీంద్రనాథ ఠామరుగారు జూలై రెండవతేదీని కొలంబోకు వచ్చెదరు.

కాబాలీ వైమానికుడు 26 తేదీని ట్యూనిసుకు నిట్టి నుండి బయలుదేరెను.

లండనులోనున్న అమెరికా రాయబారి కార్యాలయమున ఎవరును తొగరాదని డాన్ నేనాని నిశ్చయించెను.

బెజవాడ మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, జూన్ 25:—మా మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు హెడ్మాస్టరుగారిని, ఇంకను పదిమంది ఉపాధ్యాయులను పనిమండి మానుకొనవలసినదని చేరు మేకాగారు నోటీసులను అందజేసిరి. మరీనీ ఈమధ్య మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలులో మంజూరైన తక్కువజీతములకు ఇష్టపడి పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు మరల ఉద్యోగము లొసగబడు నని ఆ నోటీసునందుదాహరింపబడెను. ఇదివరకు అనేక ఉద్యోగములు ఎక్కువజీతములమీద లభించియుండెడి వనియు ఈ స్కూలులోని జీతముములు ప్రమోదనలతో కాశ్యతమునకొని నమ్మియుంటిమనియు అట్టిసితిలో యాలాటి నోటీసులనిప్పుట అన్యాయము, అక్రమము అని ఉపాధ్యాయులు అనుచున్నారు. కొందరు కౌన్సిలరులును పౌరులను ఇట్టితప్పులలో లొంగించుటకు, మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు పేరుప్రతిష్టలకు భంగకరమనియు సమరాలు ఉపాధ్యాయులు ఇచ్చట పనిచేయుట కియ్యకొననియు విద్యార్థులుకూడ పాఠశాలలో చేరుటకు శంకించుదురనియు అందువలన స్కూలు అభివృద్ధి ఆగిపోవుననియు చెప్పుచున్నారు. పట్టణములో ఇందునుగూర్చి ఆందోళనగలుగుచు, ముందు ఎటుల సీతిగతులమారునో చూడవలసియున్నది.

బీహారు శాసన సభ సెప్టెంబరు 3 వ తేదీని సమావేశమగును.

రాబోవు బీహారు శాసనసభ సమావేశము సెప్టెంబరు 3 వ తేదీని జరగును. అధికారతరల తీర్మానములను బిల్లులను చర్చించుటకు 6 దినములు ఒకగబడినది. అధికారులకార్యక్రమమునకుగాను, రీడెనములు ఒకగబడియున్నది. (అ. పి.)

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికల సన్మానము

తెనాలి ఆంధ్రనాట్య కళాపరిషత్తునందలి శీర్షాసము.

పండిత గానాల రామమూర్తిగారి

గంభీరోపన్యాసము

గుంటూరు జిల్లా తెనాలిలోని శ్రీ గోవిందరాయ గురభి సామ్రాజ్యుండలివారి కాలయందు ముగిసిన శ్రీ జ్యోధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులవారి ప్రసంగిద్దా ధ్యక్షత క్రింద 21-6-1929 సం॥ రమ్మ లేదని సమాజేతైన ఆంధ్రనాట్య కళాపరిషత్తుయొక్క మాడనవాటి మధ్యాహ్నపు బహిరంగసభయందు దీక్షింది శీర్షాసము ప్రతిపాదించబడునని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీయుత కవిరాజు మల్లాది నేంకట విశ్వనాథ శర్మగారు సభ్యులకు ప్రవచించినారు.

శీర్షాసము:—ఆంధ్రనాటకకళా సంస్కరణకాభివృద్ధి కాంధ్రపత్రికయు, కృష్ణాపత్రికయు నొనర్చుచున్న ప్రశంసార్థమైన నేన నిసభ వారెంతయు నుగడించుచు, యీపత్రికా ద్వయమునకును తదధిపతులకు నాంధ్రసమాజముల పక్షమున సన్మానపత్ర ముద్దించబడుటకు కొంతమంది ఆంధ్రప్రముఖు లొనర్చుచున్న ప్రయత్నముల నెంతయు బలపరుచుచున్నారు.

దీని సుపపాదించుచు పండిత గానాల రామమూర్తిగారి దీక్షింది మహాపన్యాసము నొనర్చినారు.

ఆంధ్రనాటకముల రచించుట వలనగాని, లేదా యేదేని పాత్రధారణ వలనగాని అర్హతను సంపాదించి యుండకపోయినను ఆన 1908 సం॥ రమ్మనుండియు నేడేనొక ఆంధ్రనాటా పత్రికయొక్క సంపాదకత్వముతో ప్రత్యక్షపరోక్ష సంబంధమును గలిగియున్న నేనును నాటక విమర్శలగుర్చిన పలువ్యాఖ్యానముల బ్రాచుర్యమునకు దెచ్చియుండిన కారణమున యీవేదిక యందు నిలువబడి ముచ్చటించునర్హతను గలిగి యున్నట్లు భావించుచున్నాను. పత్రికా సంపాదకకాళుకు శైం దిన నన్నీ శీర్షాసము సుపపాదించ నియమించి గౌరవించిన సభానిర్వాహకుల కెంతయు గృతజ్ఞుడను. ఆంధ్రనాటకకళా పోషణమునకే గాక ఆధునికాంధ్రదేశ విజ్ఞానోదయమునకై ఆంధ్రపత్రికయు, కృష్ణాపత్రికయు చాలవరకు కారణములగుట నామిత్రుడు శ్రీయుత అనుబట్టి నారాయణరావు పంతులు ఎను. ఎల్. సి. గారు ప్రభృతులు తత్సంపాదకులైన దేశోధారక నాగేశ్వరరావు, ముట్నూరుకృష్ణారావు పంతులుగార్లు కు దేశీయులపక్షమున బహిరంగ సన్మానమునర్పించుటకు ముదానముగనున్నది. ఈ ప్రయత్నములవలన జాతీయ నాయకులు గౌరవించుటయందు తెలుగువారి తీరరాష్ట్రముల వ్యవేషకంజవేయుట లేదని సోదాహరణపూర్వకముగ రుజువు పడగలదు. వెనుక నా కుప్పవడ ఆన 1910 సం॥ గాబోలు నేను కలకత్తాకు బోయియుండినపుడు వంగ సాహిత్య పరిషత్తుపక్షమున ఘనతపసించిన కాశీంబజారు మహారాజా బహద్దరువారు కీ॥ శే॥ సర్ గురుదాస్ జెనర్టీ మహాశయులను వంగదేశ పరిసరము ముఖ్యకారకుడైన మహాకవి రవీంద్రనాథ టాగోరు గారిని సన్మానించుటకు స్వయముగ వీక్షించినాను. సర్వవిషయముల బంగారీయుల ననుకరించుచున్న ఆంధ్రులు నా మార్గముననే మనదేశనాయకుల గౌరవింపదలపబడుట శుభప్రదముగ నున్నది.

హిందూదేశ విజ్ఞానాభివృద్ధికి బ్రాహ్మణసంఘ మొనర్చిన నేన యపారము. ప్రపంచవాసనల దృఢించి సన్మానమును స్వీకరించియు మహర్షులు విశ్వశ్రేయస్సు నాపేక్షించి ముముక్షు జనాపేక్షణీయులగు పలుకాస్త్రగ్రంథముల రచించి వేదాంతవిచారణయందు నేటికిని మన ప్రతిభ ప్రపంచరూపిత పట్టిభద్రతను నహించునట్లొనర్చియున్నాడు. ఆధునికతయందును, రాజా రామమోహనరాయ, పండిత యాశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరుడు దయానందసరస్వతి, రామకృష్ణ పరచుంప, కీ॥ శే॥ గోపాలకృష్ణభూషణ్ణే, లోకమాన్యతిలకు మహారాజా, పండిత మాళవ్యాగారును బ్రాహ్మణ సంఘమునకేగాక భారత వర్షమునకే భూపాలులుగ నుండి లోకకళ్యాణమునకు బాటుపడినారు. శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు, కృష్ణారావుపంతులుగార్లు జీవితములు యధార్థ బ్రాహ్మణవర్తనమునకు దార్పణముగనుండి “ఉదార చరితానాంతు వసుదైవ కుటుంబకమ్” అను ప్రాచీనోక్తిని సారక పరచుచున్నవి.

ఆన 1912 సం॥ రమ్మన శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులవారిని నేను మొట్టమొదట బొంబయిలోని వారి విజ్ఞోరియా డిపోలో సందర్శించి నమ్రమూర్తియైన ఆ విగ్రహముతో పరిచయమును

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్రదేశ సంచారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారమును సమగ్రముగను పుస్తకరూపమునను ప్రచురించుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సందర్శించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సన్మానపత్రములను, పూజానిధులను, మహాత్ముని యువసన్యాసములను, ఛాయాపటములను, విశేషాంశులను ంటనే ఈక్రింది చిరునామాకు సమగ్రముగను పంప వేడుచున్నాము.

పోస్టుబాక్సు 212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారము, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టిపేది, మద్రాసు.

గలిగించుకొనినాను. అమృతంజనము, ఆంధ్రభారతీ పత్రికల మూలమున నాంధ్రదేశము నుద్ధరించుచు మన దేశముండలి ఆధునికాభివృద్ధి కం కి పు ను తా మె కారణులు గ వర్తించుచు, దేశభక్తుల చరిత్రయే దేశచరిత్రయని నిర్వచించిన కార్ల యిలు పండితుని నామదీని సారకపరచుచున్నాడు. ఈ యనకు నాచుకరణమునర్పనపుడు వీరిపిచ్చుపాదులు చాల దూర దృష్టినిగలిగియుండుట విశేషము. మహాదేవుడైన యాశ్వరుడు సకలమునకును ప్రభువయ్యు త్యాగమా ద్రిస్తా సన్న్యాసికేవలమున శ్మశానమున దిరుగాడునట్లు నాగేశ్వరరావుగారును ఈ సమస్త భోగభాగ్యముల దేశమాజుకర్పించి ఆదర్శకర్మయోగిగ వర్తించుచున్నాడు. ఆయన శరీరము, ప్రాణము, భవము, దేశక్షేమమునకే వినియోగింపబడుచున్నవి. తెలుగుసీమయందు నేడే నూతన ప్రతిష్ఠాపనము బయల్పడవలెను దానికి శ్రీ నాగేశ్వరరావుని ప్రత్యక్షపరోక్ష సాయములు సహకారము లగుచున్నవి. ఎడమ చేతితో చేయుదానములు కుడిచేతికి దెలియకుండ చేతి కెముక లేనట్లు అనేక సుప్రదానము లొనర్చు వీరిచిర చరిత్రదాతలకొక గుణపాతము టయ్యుక్తికాజాలదు. కవులు, గాయకులు, శిల్పిలు, చిత్రలేఖకులు, నటకులు, ఆయుర్వేదవైద్యులు నింకను తక్కుం గలవారు నాగేశ్వరరావుపంతులవారి సాయములన నభివృద్ధికి వచ్చుచుండిరి. వీరిచేత నడువబడుచున్న ఆంధ్రపత్రిక తెలుగు జాతియందు దేశభక్తిని త్యాగరక్తిని పెదజల్లుచు, దేశోద్ధరణ మొనర్చుచుండుట మన కందరకును దెలిసినవిషయమే. పంతుల వారి జీవితవిశేషముల నేనొక గ్రంథరూపమున బ్రచురింపనుండుచే యింతట నీవిషయమును సంక్షేపించి కృష్ణాపత్రికను గూర్చి యిందుక ప్రస్తావించెను.

ఆంధ్రదేశముయొక్క ఆధునికాభివృద్ధి కాంధ్రపత్రిక యొట్టు త్తరవాదియో, తెలుగుదేశమందలి యిప్పటి విజ్ఞానాభివృద్ధి కి కృష్ణా పత్రిక యు నట్లే ప్రధాన కారణముగ నున్నది. నవీనాంధ్రజాతిని ర్యామమునకు నాగేశ్వరరావు పంతులుగారివలె ఆంధ్ర విజ్ఞాన ప్రపంచముందలి నవీన పరిసరమునకు కృష్ణారావు పంతులు గారు నట్లే జంకప్రాయులగుచున్నాడు. నేను బందరు హిందూ హైస్కూలులో జదువుకొనిన దినములయందు దనగా ఆన 1911 సం॥ రమ్మలో మొట్టమొదట నా కీ మహాస్వక్తితో పరిచయము గలిగినది. నామనమూర్తినెత్త స్వల్పారంభముతో బయల్పడవలెన కృష్ణాపత్రిక మూలమున కృష్ణారావుగారి యనుమోక్షపదేశములు ఆంధ్రదేశమందలి యువజనుల హృదయముల గోషికల హృదయముల గోవర్ధనోద్ధాగుడు హరించినటుల హరించి వెతపరచుకొనినవి.

“శిశుశ్చేత్తి పశుశ్చేత్తి వేత్తిగాన రసాఫణిః”

అని సంగీతిమునుగూర్చి చెప్పబడిన నానుడి కృష్ణారాయని పునగీతికలకు సరిపోవుచున్నది. నాడు కృష్ణుని వేణు నాదమువలన లోకములు సమోహితములైన విధమున నేడొంధ్రులు ముట్నూరి కృష్ణ రాయని లేఖని నుండి బయల్పడెలు యువదేశ పరంపరలకు ముగ్ధులగున్నాడు. ఇప్పటి గ్రామ్యభాషా సంస్కారమునకు, భావవివ్యుతనకు, అభిప్రాయ పరిపరమమునకు కృష్ణాపత్రికయే మూలకారణమై, ముట్నూరువారి విద్యాభాసిక శేఖరతను విశేషమొనర్చుచున్నది. దేశోద్ధాగక నాగేశ్వరరావుపంతులు, కృష్ణారావుపంతులుగారి శేర్లతోబాటు శేషగిరిరావు పంతులుగారి పేరును చేర్చబడవలయు నని నామనరి.

దేశభాషా పత్రికాసంపాదకత్వముతో నాకును కొంత సంబంధ ముండుట యీశీర్షాస ప్రతిపాదనకు నేను నియమింప బడియుండును. ఆంధ్రులెల్ల పక్షముల వీటి యందు జోక్యమును కలిగించుకొని యీ యుద్యమము జయ పథముగా నిర్వహింప బడునట్లు వ్యూహస్థ పరహస్తముల సాయపడవలయునని కోరుచు హృదయపూర్వకముగా నామోదించి ఆమోదింప మీ అనుజ్ఞ ను వేడుచున్నాను.

కోన వేంకటరాయశర్మగారు బలపరచిన మీదట నీ శీర్షాస వేంకటముగా కరతాశ్చ్యులతో ఆమోదింప బడినది.

(ఒకవిశేషము)

బెజవాడ

మన విజయవాహలో పూర్వము సి. ఎం. యస్. హైస్కూలులో ప్రాత విద్యార్థి సంఘము వుండేది. సుదూర పుష్కమము శ్రీయుత బ్రహ్మజోస్యుల నుబ్రహ్మగ్యంగార్లవల్ల నడువ బడుచుండెడిది. ఇప్పుడు సుదూర పుష్కమము పడిపోయి సుదూర 17 సంవత్సరములు అయినది. కొంతమంది మిత్రులు సుమ్ములను తిరిగి యీ పుష్కమము సక్రమమార్గముగా తీసికొని రావలసిన దిగా మమ్ములను కోరుబడేతమున్న కాలము, యోగము, వనరు అన్నియు నేకు సంప్రాప్తించినది. గనుక తిరిగి సంఘపు సురు దారణచేయుట అనవరతమై యున్నది. కార్యక్రమవిధానము ముందు జరుపవలసియున్నది. ఈ నెల 21-29-6-29 లేదిన మన ముగిసిపత్ హైస్కూలులో సాయంత్రము 4 గంటలకు సభ ఏర్పాటు చేయబోవుచున్నాము. పాతవిద్యార్థులు అందరు తమ శేర్లతో దరఖాస్తులను యీ దినన విలీనమునకు అందజేయ కోరుచున్నాము. కార్యక్రమవిధానములోజాకు శనివారం వుదయం 8 గంటలకు మునిసిపల్ హార్సులోనికి రా కోరుతాము.

రావూరి సోమసుందరం.

* * * *

(స్వకీయవిలేఖరి)

కోర్టులు

బెజవాడ, జూను 24:—నేడు 4 కోర్టులు తెలుపులయి పోయినందున తెలునబడినవి. బెజవాడ వకలు శిరివెళ్ల రామారావుగారు హైకోర్టు ప్రధాన జడ్జి హొట్టుట్రాటరు రుగు తెలుపులలో పరలోకగతులయిన కోర్టువారికి తెలుపుచు వారిని గూర్చి ప్రస్తావన వననములను ప్రిన్సిపల్ సుబికోర్టునందు బారి వరు వెంకటేశ్వరరావుగారును మిగిలిన మూడు కోర్టులందు సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారును చెప్పిరి. 4 కోర్టులలోను సంతాపమును చెలియచ్చుచు ప్రత్యక్షము లొనంగబడెను. అంతట కోర్టు లన్నియు గతించిన వారి స్మారకచిహ్నముగ నేటికి మూయబడెను.

జమ్మలమడుగు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

హత్యలు

జమ్మలమడుగు, జూన్ 28:—జమ్మలమడుగు తాలూకా పాపాయపల్లె గ్రామములో 27 సంవత్సరముల యిండుగల గజ్జల సుబ్బారెడ్డి అను యువకుడు చంపబడెను. జమ్మలమడుగు సబ్ పేజిస్ట్రీటుగారు హత్య గావించబడిన ప్రదేశమునకు విచారణకై వెళ్లియుండిరి. ఎవ్వరిని యింతనఱకు అరెస్టు చేయ లేదు. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది:—

కడపజిల్లా ముద్దనూరు గ్రామమునకు చెందుమయిల్ల దూరముననున్న నల్లబల్లె గ్రామములో 60 సంవత్సరముల వయసు గల సుబ్బారాయనిగారి సుబ్బయ్య అను నతడు హత్యగావించ బడెను. ఈ హత్యమునంది పోలీసువారు యిద్దరిని అరెస్టుచేసి యున్నారు. జమ్మలమడుగు సబ్ పేజిస్ట్రీటుగారు విచారణకై హత్యగావించబడిన ప్రదేశమునకు వెళ్లి యుండిరి. పోలీసువారు యింకను విచారణ నలుపుచున్నారు.

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్మాని సంచారము

వేలంగిలో జరిగిన విషయములు

నేతపనిచారితో మాటలాడిన పిమ్మట మేము వ్యవసాయ
యిండ్లకడకు పోతిమి. అటు ఆరుగురు వృద్ధులు లున్నారు.
ఒక్కొక్క వ్యవసాయ కార్మికులు కాపు కమ్మ కుటుంబముల వారై యిం
చుకొని బియ్యమును తింటున్నారు. ఆ కుటుంబముల వారి వ్యవసాయపు
పనిముట్ల నతడు సిద్ధపరిచి యిచ్చుచుండును. అందులకు వారి
కోరికలో పండిన పంటలలో కొంత యిచ్చెదరు. దానితో నతడు
బొటాబోటగా కుటుంబమును పోషించుకొనుచుండును. వారి
నోకడు చాల సంపూర్ణమున ఆత్మవిశ్వాసమును అసమానమున
స్వాతంత్ర్యమును నెల్లడించెను. అట్టివా రిప్పుడు చాలా అరుదుగా
నే కనబడెదరు. "నీచెప్పుడైన పాలను నేతని వాడెదవా?" అని
నేనడుగ "నేను వానిని పుచ్చుకొనును. అప్పుడప్పుడు మజ్జిగను
మాత్రము పుచ్చుకొనుచుండును. ఒకనెలకు నాలుగణాలకు మాత్ర
మే నేతని కొని పిల్లలకు వేయించుచును" అని అతడనెను.
కాకినాడలో కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగినపుడు నేనచటనుంటిని.
కాని నే నాసభకు వెళ్లలేదుగాని ఆసభలోనేను జరిగెనో
నాకు తెలియదు. నేను టిక్కెటు కొనలేక పోయినందున లోప
లికి నన్ను రావీయలేదుగాని నెలపలనుండియే చూచితిని. అది
చూడదగినదగును. ఎందరో గొప్పవారువచ్చిరి. మోటారుబండ్లు
గుర్రపుబండ్లు మున్నగువి చాలా హెచ్చుగానుండెను. ఈవారి
వారు చాలమంది ప్రతిదినమును దావాలకొరకు కాకినాడ వెళ్లు
చునే యుండురుగాన మాకు కావలసిన సామానల ననబడుండి
యే వారిచేత మేము తెప్పించుకొనుచుండుము. మేము యిసుము
బట్టలు మున్నగువానిని అటుండి తెప్పించుకొందుము. పాలుకు
20 రూపాయల నెలగల బట్టలు మాకుంటుంబడునకు కావలసి
యున్నవి. అని అతడు నాప్రశ్నలకు బదులు చెప్పెను.
"మీ గ్రామమున చాలమంది నేతపనిచాండ్రుండగానీవు కాకినా
డలో బట్టలుకొనుట న్యాయము. కాకినాడలో చాలా గొప్ప
కంపెనీలున్నవి. వారు విదేశములనుండి వ్యవసాయపు పని
ముట్లను తెప్పించి అమ్ముచుండురు. వారు వానినిగ్రామ
మునకుగూడ పంపినచో నీకిక జీవనాధార మెటుల జరుగును?"
అని నేనంటిని "వారు మాకంటే తక్కువ ధరలకు అమ్ముచాలరు.
అమ్మినచో మేము నురామత్తులకు లేదు చాలాహెచ్చించెదము.
కాన తైములు వాటిని కొనరు." అని అతడనెను. ఆకంపెనీలో
చాలాగొప్పవి "మీకు పనిచేయకగూడ చేయుటకు వారు వానిని
రైతులకు ఉచితముగానే యియ్యగలరు. అప్పుడు మీగతియేమి?"
అని నేనంటిని. "అటులచేసినచో మా గ్రామమువారందరును కట్టు
కట్టి వానిని బహిష్కరించెదరు" అని అతడనెను. "మీకు పనిలే
కుండపోవుట తటస్థించినపుడు మీకొరకు గ్రామస్థులందరునుకట్టు
కట్టువలెనని మీరు కోరెదరుగదా? అటులే యీ గ్రామములో
నూలునడకు వారిని నేతనేయు వారిని పనిలేకుండ పోవునపు
డు వారికొరకు మీరందరును కట్టుకట్టువలె నని వారుమాత్రము
విముక్తులగు కోరరా?" అని నేనంటిని. "అటులకోరుట న్యాయ
మే" అని అతడనెను. "కాకినాడలో చాలా స్త్రీమరు లున్నవి.
నీవు చూచితివిగదా? సమస్తములో వానిలో నేడైన మునిగి
పోవుచున్నచో తక్కిన స్త్రీమరు లన్నియును దాని
కడకు పోయి దానిని కాపాడును అటుల కాపాడు
టకు పిలువలెనపుడు ఆస్త్రీమరులో నున్న వారిని తమ స్త్రీమరులలో
నేర్పించుకొందురు. అటుల చేయుటలో మొదట స్త్రీలను
బిడ్డలను కాపాడెదరు. వారికంటే ముందుగా పురుషుడైనదైన
దిగజోయినచో వానిని కుప్పాకతో కాల్చి చంపెదరు" అని నే
నంటిని. "ఇది మంచిపద్ధతే" అని అతడనెను. "మనదేశమున
గ్రామములే యిప్పుడు మునుగుచున్న స్త్రీమరులు. గ్రామస్థులంద
రును కలిసి పనిచేయక ఎవనిమేలు వాడు చూచుకొనినచో
గ్రామ మహాగతిపాలనను. అందరును కలిసి పనిచేసినచో గ్రా
మము బాగుపడును. కావున గ్రామస్థులందరును గ్రామములో
తయారగుచున్న సమస్తములనే కొనవలెను. కావున మీరు విదేశీ
గుడ్డలను కట్టుటమానివేసి ఖద్దరు బట్టలనే కట్టువలెను" అని నే
నంటిని. "అవును అదియే న్యాయము" అని అతడనెను.

(పి. ఎం. యిండియా 20-6-29)

కడన, జూన్ 26:— శాసనసభ్యులగు కె. కోటిరెడ్డి
గారు పిమ్మట రేటువేయరుల మహాసభకు అధ్యక్షతవహించె
దరు.

(ప్రీ ప్రెస్.)

ఎక్. కృష్ణను తిప్పిగారు ఎం. బి. సర్ ఉమరు హయత్తుల్లాను
తిరువాంకూరు సంస్థానమునందు ఆరోగ్య
కాఖను పునరుద్ధరించుటకు తగుశిక్షణ గొంద
ప్రభుత్వమువారిచే అమెరికాకు పంపబడిరి.
(పి. ఎక్. ఎ.) లు సభ్యుడుగ నియమింపబడిరి.

సర్ ఉమరు హయత్తుల్లాను
గారు.
లండనులోని ఇండియా కాన్ఫె
రెన్సులో జర్మను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ
నియమింపబడిరి.
(పి. ఎక్. ఎ.)

సెర్ విల్లెల్మువాను పోచమరుగారు
నక్షాఇండియాలోను కొంచెముమెనుకారు.
తిరువాంకూరు సంస్థానములందు గల శేఖ
స్థలములలో జర్మను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ
నియమింపబడిరి.
(పి. ఎక్. ఎ.)

సంతాన నిగ్రహము దూష్యమా? అసంఖ్యాక శిశు మరణము లనివార్యములా?

బొంబాయి కార్పొరేషనువారికి సంతాన
నిగ్రహము పరిహా సాన్పదమైనది. బొంబాయి
నగరములోని అసంఖ్యాక శిశు మరణములు
వారికి పరిహాసాన్పదములు కాలేదు

వరుగురాడుమాట పాడియె ధరజెల్లు

బొంబాయి, జూన్ 25:—బొంబాయి నగరముందు నా
నాటికి శిశు మరణము అసంఖ్యాకము లగుచున్నది. అందువల్ల
విధి విరామము లేని గర్భధారణములవల్ల దుర్మృత సంతానము కలి
గి శిశు మరణములు హెచ్చుకొండ నగరములో నున్న మ్యూనిసి
పలు డిస్పెన్సరీలందును, అప్పత్రులందును, గృహస్థు లగువారికి
సంతాన నిరోధ సాధనముల యవకాశమును గూర్చి సభ్యుల
నొసంగవలసినది. సదరు అప్పత్రు అధికారలకు ఉత్తరు విచ్చు
విషయమునందు గల సాధ్యసాధ్యములను గూర్చి బొంబాయి
మెడికలు రిలీఫ్ కమిటీ వారిని ఆలోచించి చెప్పవలసినదిగా వా
రిని బొంబాయి కార్పొరేషను కోరవలయునని యొక తీర్మా
నమును కంటి ద్వారకదాసుగారు బొంబాయి కార్పొరేషను
సభలో సుపపాదించిరి.

ద్వారకదాసుగారు తమ తీర్మానము సుపపాదించుటకు
సభలో లేచి నిలువబడగానే సభ్యులు ద్వారకదాసుగారిని
పరాభవించుటకై పరిహాసములు చేసి విపరీత ధ్వనులనుచేయ
మొదలిడిరి. కాని, సభ్యుల దుశ్చేష్టులను ద్వారకదాసుగారు
లక్ష్మముచేయక నిట్లు చెప్పిరి:—

ఎవరెవరికే ఏటేట కాన్సులచే కళించుచున్న మన
తల్లులను కాపాడుటకును, విధివిరామములేని ప్రసములవల్ల
దుర్మృతమయిన సంతానము అల్పాయుస్సుతో జన్మించునట్లగు
ను సంతాన నిరోధ సాధనములగూర్చి జనులకు బోధించుట
ధర్మమయి యున్నది. మతధర్మము లేనియును సంతాన నిగ్రహ
మును మాపించుటలేదు. మన యజ్ఞాన మేమన మాధా విశ్వాస
యాపమును దాల్చినది. మన మాధావిశ్వాసమే మన మతోప
దేశములని భ్రమజెందుచున్నాము.

ద్వారకదాసుగారు రిట్లుపన్యసించుచుండగా సభ్యులు
సభామర్యాద నయిన పాటింపక మామణవాక్యములను పల్కి
పరిహాసంప సాగిరి. తీర్మానమునుగూర్చి వోట్లు లెక్కింపబడె
ను గాని, తీర్మాన ప్రతిపాదనకును, తీర్మానమును బలపరచిన
వారును తప్ప మిగిలినవా రందరును తీర్మానమునకు ప్రతిహాలు
లైరి.

కార్పొరేషను భవనముపై జాతీయపతాకము

బొంబాయి కార్పొరేషను సభలు జరుగు దినములందును
తదితర సమయములందును కార్పొరేషను భవనముపై జాతీయ
పతాకమును నెలకొల్పవలె నను తీర్మాన మొకటి పరిష్కరించుటకు
సభ తిరిగి వాయిదా వేయబడెను.
(అ. ప్రె.)

శాసనసభలవలన నేమియు ప్రయోజనములేదు

లక్నో కాంగ్రెస్ ప్రచారకసభయందు మోతీలాల్
జవహర్లాల్ గార లుపన్యసించుట

లక్నో, జూన్ 25:—లక్నోలోని గంగాప్రసాదు మెహరియల్ హాలులో
పౌరుల బహిరంగ సభ జరిగెను. పండిత మోతీలాల్ గారును
క్రియార్థ జవహర్లాల్ గారును ఉపన్యసించిరి.

జవహర్లాల్ గారి యుపన్యాసము

అ. భా. కా. సంఘసభయొక్క తీర్మానముయొక్క
ప్రాముఖ్యతను, కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభా తీర్మానములను
వివరించి, కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన గడువు డిసెంబరు 31
తారీఖున అంతమొందునదియు ఆపక్షుడు భారతీయులు నిరంకుశ
ప్రభుత్వముతో తీవ్రమగు పోరాటమును ప్రారంభింపవలసియుం
డుననియు జవహర్లాల్ గారు నిరీ. భారతీయుల కోర్కెల
నంగీకరించుటయూ నిరాకరించుటయూ యను విషయమును
నిశ్చయించుటకై ప్రభుత్వమువారికి తగిన సావకాశ మొసంగి
తిమి. దేశీయ స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు జనసామాన్యమును
దర్శితు చేయవలెను. మన యాశయములు నెరవేరుటకైదియే నిశ్చ
యమున మార్గము. ప్రజల ఆందోళనమువలన ప్రభుత్వ నిరంకుశ
విధానము పూలపాన్పుగా నుండదు. ఈశాసనసభలవలన నేమియు
ప్రయోజనములేదు. ప్రస్తుత సమయమున నిర్మాణ కార్యక్రమము
వలన ప్రజలను ఘోషితులనుగా జేయుటయే కర్తవ్యము. కాం
గ్రెస్ సభ్యులుగా చేరి విదేశీ వస్తువులను బహిష్కరించి కాం
గ్రెస్ వారి ఆశయములను ఫలంతముగా చేయవలసినదని ప్రజలను
కోరుచు జవహర్లాల్ గారు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

మోతీలాల్ గారు

భారతదేశము యొక్క కష్టములను వివరించి విదేశీయ
పరిపాలనమునందు భారతదేశానికి చాల అసర్థదాయకముగా
నన్ను దని పండిత మోతీలాల్ గారు చెప్పిరి. అ. భా. కా.
సంఘమువారి తీర్మానమును వివరించుచు, శాసన
సభలలో ప్రతిపాదించబడ నున్న విల్లుల
కేమియు తొందర లేదనియు భారతస్వరాజ్యసమస్యకై వాని
నిప్పటి కాపియుంచుటయే శ్రేయస్వనియు వారుచెప్పిరి. రాజ
ప్రతినిధి ధమ్ముగర్భ క్లబ్బు ఉపన్యాసమునుగురించి ముచ్చటించు
చుచు దాద్రాతాయత్ ప్రభుత్వముపై యింతవరపు జరిగినతరు
వాత భారతదేశము అధినివేశములలో నొకటిగానుండుననియు
చెప్పెననియు, అందువలన అధినివేశ శక్తిపత్రానిక అంతకంటే
తక్కువసానము మన కొసంగబడు నని స్ఫురించుచున్నదనియు
వారునిరీ. శాసనసభలను సకాలమున రద్దుచేసినచో క్రొత్తవిన్ని
కలయందు మైమనోసంఘ పక్షపాతు లెవ్వరును రాకుండెడివా
రని పండితులు చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ సభ్యులుగాచేరి విదేశీవస్తు
బహిష్కరణమును కొనసాగించవలసిన దని సభ్యుల సమ్మతినిం
చుచు పండితు డుపన్యాసమును ముగించెను. (అ. ప్రెస్.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

మృదుకు కలకత్తాలో సభ

GRAHAM-PAIGE

వ్యవసాయము

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీమగరాల పాలనాసంఘము

బెజవాడ, జూన్ 24:—ఈ సంఘమువారి యాహ్వానము పైని నిన్న సాయంత్రము ఈ పట్టణమున నున్న శ్రీమత్ బెజవాడ లోని శ్రీరామాలయ కళ్యాణములపమున నగరాల మహాసభ జరిగెను. అనకాపల్లి మ్యూనిసిపల్ ఛేరు పేక్షాగ నుండి శ్రీయుత భక్తవాజి బ్రహ్మాండనాయక మహాపాత్రోగా రధ్యక్షత వహించి నగరసంఘమునందు విద్యావ్యాప్తి కావలసియున్నదని ప్రబోధము గావించిరి. అనకాపల్లి కాపరస్తులగు శ్రీయుత పిల్లచిన్నాపామ్రాడుగారు విద్యవలన కలుగు లాభములను గూర్చి చక్కగ నుపన్యసించిరి. నగరాలయందు విద్యావ్యాప్తికి కావలసిన విధానములనుగూర్చి సంఘమువారు ఆలోచించిరి. ఇకముందునుండి యీ నాటి యువ న్యాయులవలన నగరాల సంఘమునందు విద్యావ్యాప్తియైతే ఎక్కువ కృషి జరుగగలదని నమ్ముచున్నాను.

గుంటూరుమండల

ప్రథమ ఆదిమాంధ్ర మహాజనసభ

శ్రీయుత మంగళగిరి భజంగదాసుగారి

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసము

మహాశయులారా!

శాస్త్రపరిజ్ఞాన మంతగా లేని నావంటి వానియందు యీ కార్యభారమును నిలిపినందుకు మీ దయామతియును గొని యాదును నా యశమర్థతకు సిగ్గుగ నగుచుంటిని. “ప్రమాదోద్భవ తామసి” యని యుండ నా కార్యనిర్వహణను చెన్నిలోపము లున్నను తమ కెల్లరును రాజహంసత్వమును వహించురని నా కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లాచరించుచున్నాను.

నా పంచమ సోదరులకు గలిగిన జాతి బహిష్కరణకు కారణ మేమియో యని యూహించిన, కారణములు గాన్పించవు. కేవల మొక్క గోమాంశ భక్షణముచేయడే కలది అట్టి దురాచారము హిందూ ముసల్మాను లందును సంపూర్ణముగ నిండి యున్నదనుటకు సందియములేదు. అయిన వారి బలవరాక్రమ మనకును కుల సాంఘికమునకును, పెరచి. యశస్యమున వద్ద కులయం దుండుతేజవాంయి. లేక భగవంతుడే ఇట్టి విభేదమును గల్గించెనా యనుకొనిన, శ్రీపుణ్యోక్త యేనియు అట్లు దేవుణ్ణి క్షోధించెనా యనియు వేదాంగములు ఖోగోషిల్లుచున్నవి. అట్లు నవోదయోత్సవ వృద్ధియం దుండునను సమానలేగాక కేవల యనాగరికత యనుకొంద మన్నను, ఇంతకంటె హింసాస్థితియం దున్న కోడె, బండ, ముండ్, మొదలగుజాతులనుగూర్చి మనసాయొక్క సారి ఆలోచించిన అవన్నియు భోధకృతము లగును. అట్టివారికి దేవాలయ ప్రవేశముల కవకాశ మిచ్చియు యీ పంచములను నీచముగా జూచుచుండిన యెంతటి శోచనీయమో మీరే యూహించుటగలక. సరి మానవులు దుష్టతమను నిబంధనలచే నీచముగా జూడబడి కష్టములను అనుభవించు చుండువారి మొరలు కింక అగ్రజాతీయులు కొందరు సంతరించు చుండిరి. ఇట్టి దురాచారములను సర్వేశ్వరు డెన్నటికి తొలగించి, సర్వసమాన స్వాతంత్ర్యమును గల్పించునో యని ప్రార్థించు చుంటిని. ఇట్లు భగవంతునియందే సంపూర్ణ భావమును వదిలక పురుష ప్రయత్నములను తనివంతనకు తమ కెల్లరును జేసి, పూర్వసరాయణత్వమును వదిలి సోదర పంచములతో డౌన్ ప్లెట్యునును సర్వ విధముల సహాయమును చేతురని ప్రార్థించి నా యువన్యాసము ముగింపుచుంటిని.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటువలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మ తాంబూలము కీనా, మద్రాసు పొంబాయి.

శ్రీయుత తాళ్లూరి జియ్యరుదాసుగారి

కార్యదర్శి నివేదిక

రాజ్యాంగలంఛన ప్రకటన కుతూహలదీక్షగల సభాధ్యక్షులకులకాస్త్రాస్త్రాంగ విషయవిమర్శనాజ్ఞానమండిత మహావారస్థాపకులగు సభాస్థాపకులారా!

గోమాంశభక్షణ నిషేధించుట

భగవంతుని నామస్మరణయే యూత్తకష్టగా నైకొని గుంటూరుమండల ఆదిమాంధ్రసంఘ మొకదానిని కేవలైతలాక గూడవల్లి గ్రామమునందు మన్నిత్రుల ప్రబలప్రోత్సాహమువలన స్థాపించితిమి. అద్దానిక్రింద నేడే సభలు ప్రథమమున జరుగుచుండెను. యిందు గోమాంశభక్షణమున సంపూర్ణముగ రూపుమాపిన చాలవర కీదుర్భరబహిష్కరణయు శాశ్వతాగతభయంకర అస్పృశ్యతాపిశాచమును బారదోలవచ్చునేమోయను నైర్యమును తీవ్రమగుకృషి సల్పుచుంటిమి. జరిపినందులకు మనస్థాపముగ కేవలై, బాపట్ల తాలూకాలయందు బహుస్వల్పకాలము నందే కల్పితమైనందుకు సర్వేశ్వరుని నిత్యత్రికాలములందు ధ్యానింపుచుంటిమి. ఇయ్యది మాకు ప్రారంభయత్నముగానే యున్నదిగాని, నాయందు సంపూర్ణదానభావముగలదను విషయములో సంఘముమాడ దారిద్ర్యమునందు నిమగ్నమైనదని యనుకొనుటకు సందియములేదు. అట్లే సంఘకార్యకలాపముగూడ క్లిష్టస్థితియం దున్నదనిచెప్పుటకు నగచుచున్నాను. అగ్రజాతీయులెల్లరును మా సంఘమునం దభిమానముంచి అయ్యది నిర్విఘ్నముగ కొనకొగ గలందులకు తమ బాహుళ్యనిరంకుశవార్యమును చూపుచు గని విశ్వసించుచున్నాను. కేవలమొక్క గోమాంశభక్షణ నిర్మూలముచలననేగాక నాగరికతవిషయము గూడ విచారణీయమే. యిట్లు అనాగరికతయం దున్ననా రెండోయున్నాను గాని పూర్వపుష్కరకర్మానుసారముగ వారికట్టి మానవసమాన స్వాతంత్ర్యమును, మాకిట్టి దుర్బలబహిష్కరణము గలిగినదని చెప్పుటకు చింతిల్లుచున్నాము. ఇవియున్నయి మాడ మానవుల మనోవిధులే కారణము కాని మరేమియుగావు అనుట లిశ్యువును. అవన్నియు రూపుమాపి సదయహృదయులై యుండురని అగ్రజాతీయులను ప్రార్థింపుచున్నాను.

విద్య

ముఖ్యాంశ సేచన విద్యాభావము సంపూర్ణముగ నీజాతి యందు సాంప్రదాయకముగనన్న దను విషయము స్పష్టము. దానిని స్వయంప్రయత్నమును నిర్మూలించవలెనన్నచో పేదరికమే పెద్దకారణము. లేక గ్రామమునందలి పాఠశాలలయందలి ప్రవేశపత్రమునున్నచో అస్పృశ్యతాపిశాచ మభిముఖముగు చుండుటచే విముఖత్వము బొందుచుంటిమి. “విద్యావిహీనః పశుః” అని పఠించిన అగ్రజాతీయునకును కేవలార్థముగోచరించిన మా కేకస్థము లుండుననిగావు అట్టి దింకను గలుగనందులకు భేదమొందుచు శ్రీగవర్న మెంటువారిని గ్రామములయందు పాఠశాల స్థాపించుచు నిర్బంధోచితవిధ్యల క్రమశిక్షణప్రకారము నేర్పింప ప్రార్థింపుచున్నాము.

వర్ణభేదము

ఈవర్ణభేదము అగ్రజాతీయులందుగాక ఆదిమాంధ్రులయందును పరస్పరకూపపానీయార్హతలు లేకయు, కులసాంఘికము లేకయు విభేదము గల్పించుకొని యుండిరే. అట్లుయిన అగ్రజాతీయులే నేర్పినారని నే నూహించుచున్నాను. అగ్రజాతీయులు వర్ణవివక్షతచే సంచరించు చుండిరి. అం దేమహాత్మ్యముగలదో యను కుతూహలమున వివక్షతలతో సంచరించుటలో సందియములేదు. ఎట్లుయినను అజ్ఞానమందున్న పంచములను సుదరింపవలయునన్న అగ్రజాతీయులు పై సాంప్రదాయాగత పూర్వపరాయణత్వముగలిగిన తుణమాత్రములోముగియును. అట్లానర్చుదు రని నా అభివందనముల సమర్పించుచు నా విన్ని ఉపన్యాసమును ముగించుచుంటిని.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథకము లేదు. 15 తు|| డబ్బీ రూ. 0-10-0.

క్షయార్థి లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బుసము, కఫము, లైల, మొదలగు శాస్త్రకోశ సంబంధముగ వ్యాధులను హరించి గుండెను బలము నిచ్చును 15 తు|| డబ్బీ రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము సి. ఏ. అండు కో, యుర్యేదసమాజం, పెరిచేపే, నెల్లూరుజిల్లా

కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

వెంటనే వ్రాసిన మాత్రమే బడయగలరు.

అమూల్యమగు చిత్రములు

1. ఝాన్సీరాణి:—వీరవిహార మొనర్చుచున్న ఝాన్సీయొక్క చిత్రము:— ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
2. నానాసాహేబు:—1857 సం॥ భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
3. రాణాకుమారసింగు:—1857 సం॥లో ఆంగ్లేయ సేనల చెండాడిన వీరుడగు శత్రువర్ధు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
4. వినాయక సావర్కారు:—భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధమయొక్క సత్యచరిత్రను ప్రకటించి కష్టముల పాలైన మహాదేశభక్తుడు. ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను 1-4-0.
5. అల్లూరి శ్రీరామరాజు:—వీరస్థి యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-0, డజను 0-10-0.

పై 5 చిత్రములు కావలసినవారు 0-10-0 బిళ్లలు పంపవలెను. మొదటి 3 చిత్రములు మాత్రమే కావలసినవారు 0-6-0 బిళ్లలు పంపవలెను. 3 కు తక్కువ చిత్రములు కావలసినవారు వాటి ఖరీదుతోపాటు 0-4-0 అదనముగా పంపవలెను. మొత్తముగా కొనువారికి ప్రత్యేకధరలు.

కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యసంచిక

వెల 0-2-0 మాత్రమే.

ఉరికంబమెక్కిన దేశభక్తుల పటములు

ఆర్థు పేదరుపై ముద్రింపబడినవి.

- (1) వంగ దేశమున కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (కుడిరాంబోసు, కస్తూర్బాయిదత్తా, గోపీనాథ సహా మున్నగువారిది) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (2) వంగ దేశమున వీరస్వర్ణమును మారగొనిన దేశభక్తులు. (యతీంద్రనాథ ముఖర్జీ వగైరా) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (3) ఢిల్లీ లాహోరు కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (కింగ్లే, అమోర్ వంద్ మున్నగువారిది) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (4) కాళోరీ కుట్రకేసులో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (రాంప్రసాద్ బిస్మిత్, రాజేంద్రలహిరీ మున్నగువారిది) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
- ఒక్కొక్క డజను చొప్పున వైనాను గ్రూపులు కొనువారికి పోస్టేజీ సహా రు 4-8-0 కు ఇవ్వబడును. ఒకే కాపీ చొప్పున 3 లేక 4 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యము కాక 0-2-0 పోస్టేజీకిగాను పంపవలెను. ఒకే కాపీ చొప్పున 1 లేక 2 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యముతో ఒక అణాలబిళ్ల పంపవలెను.

“కాంగ్రెస్” విప్లవసంచిక వెల 0-1-6 మాత్రమే.

మేనేజరు, “కాంగ్రెస్”, సీతానగరం, కొవ్వూరు మార్గము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

The Chief Representative
B. B. S. N. Co. Ltd., Bezwada,
(Krishna Dist.)

Printed and Published by K. Nagewara Rao, Editor, Andrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.